

Ås kommune
Postboks 195
1431 ÅS

Vår dato: 10.05.2023
Vår ref.: 202307966-2
Deres ref.: 23/08994

Saksbehandler: Daniel Thoresen
Lossius, dalo@nve.no

NVEs uttalelse - Høring / Offentlig ettersyn av planprogram - Kommunedelplan for nærmiljø- og idrettsanlegg, friluftsområder og ferdselsårer - Ås kommune

Vi viser til oversendelse av høringsdokumenter datert 08.05.2023.

Om NVE

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er nasjonal sektormyndighet med innsigelseskompetanse innenfor saksområdene flom-, erosjons- og skredfare, allmenne interesser knyttet til vassdrag og grunnvann, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft. NVE har også ansvar for å bistå kommunene med å forebygge skader fra overvann gjennom kunnskap om avrenning i tettbygde strøk (urbanhydrologi). NVE gir råd og veiledning om hvordan nasjonale og vesentlige regionale interesser innen disse saksområdene skal tas hensyn til ved utarbeiding av arealplaner etter plan- og bygningsloven (pbl).

På grunn av stor saksmengde i forhold til tilgjengelige ressurser har ikke NVE kapasitet til å gå konkret inn i alle planer som kommer på høring. NVE vil prioritere å gi konkrete innspill og uttalelser til planer det blir bedt om faglig hjelp til konkrete problemstillinger. Etter en faglig prioritering gir vi hjelp til de kommunene som har størst behov.

NVEs generelle tilbakemelding

Som planmyndighet har dere ansvar for å se til at NVE sine saksområder blir vurdert og ivaretatt i planforslaget. Vi har laget en [Kartbasert veileder for reguleringsplan](#) som leder dere gjennom alle våre fagområder, og gir dere verktøy og innspill til hvordan våre tema skal ivaretas i reguleringsplanen. Hvis dere ikke allerede har gått gjennom veilederen anbefaler vi at dere gjør det, og vurderer om våre saksområder er ivaretatt i planen. Dere må vurdere om planen ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser, jf. [NVEs veileder 2/2017 Nasjonale og vesentlige regionale interesser innen NVEs saksområder i arealplanlegging](#).

Dere kan også bruke våre internettsider for arealplanlegging. Her er informasjonen og veiledningen lagt opp etter plannivå, <https://www.nve.no/arealplanlegging/>. På NVEs internettsider finner dere koblinger til veiledere og verktøy. Det ligger også mye arealinformasjon på NVEs kartløsninger.

Kommunens ansvar

NVE minner om at det er kommunen som har ansvaret for at det blir tatt nødvendig hensyn til flom- og skredfare, overvann, vassdrag og energianlegg i arealplaner, byggetillatelser og dispensasjoner. Dette gjelder uavhengig av om NVE har gitt råd eller uttalelse til saken.

Dere kan ta kontakt med NVE dersom det er behov for konkret bistand i saken.

Med hilsen

Øyvind Leirset
Seksjonssjef

Daniel Thoresen Lossius
Seniorrådgiver

Dokumentet blir sendt uten underskrift. Det er godkjent etter interne rutiner.

Mottakere:

Ås kommune

Kopimottakere:

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Statens vegvesen

ÅS KOMMUNE
Postboks 195

1431 ÅS

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Arne Kolstadbråten / 24058357

Vår referanse:
23/85708-3

Deres referanse:
23/08994-7

Vår dato:
08.06.2023

Kommunedelplan for nærmiljø- og idrettsanlegg, friluftsområder og ferdsselsårer: Planprogram på høring og offentlig ettersyn – Ås kommune

Vi viser til oversendelse mottatt 12.05.23.

Statens vegvesens rolle

Statens vegvesen er etter regionreformen riksvegmyndighet. I tillegg har Statens vegvesen et sektoransvar for all vegtransport uavhengig av vegeier.

Samferdselsdepartementet har utformet en instruks hvor etatens ansvar er nærmere definert. Av det som er viktig for vår rolle i kommuneplanprosessen kan siteres: Statens vegvesen har sektoransvar for trafikksikkerhet, klima- og miljøområdet og helhetlig bypolitikk. Videre har Statens vegvesen et nasjonalt koordineringsansvar og faglig ansvar for kollektivtransport, arbeidet med byvekstavtaler, bypakker og bompengefinansiering, samt samfunnssikkerhet og beredskap.

Gang-/sykkelveger

De fleste gang-/sykkelveger i kommunens tettstedsoner ligger langs fylkesveger og kommunale veger. Statens vegvesen har imidlertid ansvar for at det er et tilbud langs riksvegnettet og at det er et regionalt tilbud. Et eksempel på det er ny sykkelveg fra Holstad til Ås som nå bygges av Statens vegvesen.

Forhold til arealplan

Kommunens arealplanlegging er det viktigste langsiktige virkemiddel for å legge til rette for en kommune som er attraktiv å benytte gange og sykkel som framkomstmiddel. Både kommunesentret og lokale knutepunkt må utvikles slik at flest mulig har et bredest mulig privat og offentlig servicetilbud innenfor en avstand på 1–2 km.

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Brynsengfare 6A
0667 OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Fakturmottak DFØ
Postboks 4710 Torgarden
7468 Trondheim

Kommunedelplanen

I kommunedelplanen skal det blant annet ses på anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Det er viktig at slike anlegg lokaliseres nær befolkningsskonsentrasjonene de skal betjene og at det legges til rette for attraktive gang- og sykkelatkomster til anleggene. Det bør kombineres med restriktiv parkeringsdekning for å nå målet om at flest mulig skal gå eller sykle.

For øvrig har vi ingen vesentlige merknader til kommunedelplanens planprogram.

Statens vegvesen Transport og samfunn

Med hilsen

Anders Olav Hagerup
Seksjonssjef

Arne Kolstadbråten

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN, Postboks 325, 1502 MOSS
VIKEN FYLKESKOMMUNE, Postboks 220, 1702 SARPSBORG

ÅS KOMMUNE

Postboks 195

1431 ÅS

Saksbehandler, innvalgstelefon

Sumeet Singh, 32266813

Ås - Innspill til varslet oppstart av kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv

Vi viser til deres oversendelse datert 8. mai 2023 høring av planprogram for kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv.

Bakgrunn

Ås kommune skal utarbeide en kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Planen skal sikre langsiktig planlegging som gir grunnlag for prioritering av tiltak og ressursbruk for kommunens administrasjon og politikere.

Kommunedelplanen skal:

1. Bygge på et kunnskapsgrunnlag som viser status, muligheter og utfordringer for målgrupper, anlegg og områder planen berører.
2. Gi mål og strategier for arbeidet med å få innbyggerne i Ås til å ville og kunne være fysisk aktive hele livet.
3. Vise kart med bestemmelser med nye arealformål hvor det legges til rette for fysisk aktivitet, i tillegg de som er i vedtatt kommuneplan.
4. Gi en oversikt over aktuelle tiltak og prioritering av disse.
5. Bygger på dialog med og medvirkning fra innbyggere, lag og foreninger, politikere, ansatte mfl.

Kommunen skal åpne for arealinnspill i det videre planarbeidet. Alle innspillene skal konsekvensutredes. Det skal også gis en samlet vurdering av konsekvensene av alle innspillene.

Statsforvalterens rolle

Vi skal bidra til at planer ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser innen landbruk, klima og miljøvern, folkehelse, barn og unges interesser, samfunnssikkerhet og gravplasser.

Statsforvalteren skal arbeide for at Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer innen våre ansvarsområder blir fulgt opp i kommunale planer. Kommunen er planmyndighet og har ansvaret for at plan- og bygningslovens formelle krav til innhold og planprosess oppfylles i

planarbeidet.

Statsforvalterens innspill

Det er svært positivt at det skal utarbeides en kommunedelplan som skal bidra til å bedre folkehelsen i kommunen.

I kommunens vedtatte planstrategi (10. desember 2020) står det at det skal utarbeides en temaplan. Vi har ingen innvendinger til at denne i stedet utarbeides som en kommunedelplan. Vi ser det som positivt at slike planer følger plan- og bygningslovens prosesser. Vi savner imidlertid en redegjørelse for hvorfor det foreslås å lage en kommunedelplan med juridisk bindende kart og bestemmelser. I og med at denne kommunedelplanen blir vedtatt etter kommuneplanens arealdel vil den gå foran ved motstrid (med mindre annet bestemt). Kommuneplanens arealdel er viktig og nødvendig for å sikre en helhetlig, planmessig og forsvarlig arealutnytting, og for å beskytte arealer mot arealinngrep og tiltak. Det kan bli noe uoversiktlig om kommunedelplaner som dekker hele kommunen skal ha egne juridisk bindende kart og bestemmelser. Vi er også bekymret for om denne type delplanlegging sikrer helheten og ikke minst vurderer konsekvensene av samlede arealendringer i kommunens overordnede planer.

Om kommunen går videre med arealinnspill og konsekvensutredning for å innarbeide dette i juridiske bindende plankart og bestemmelser, er det viktig at ulike interesser veies opp mot hverandre og at forslag til eventuelle omdisponeringer av arealer ikke strider med interesser knyttet til landbruk, barn og unges interesser, klimagassutslipp, natur, samfunnssikkerhet mm. Det er også viktig at konsekvensene utredes i tråd med forskrift og veiledere. Vi minner om at for utredning av tema innenfor klima og miljø skal Miljødirektoratets veileder benyttes. Vi ser også vurdering av alternativer og samlet virkning som viktig å ivareta.

Vi har nedenfor løftet frem de av våre interesser vi mener kan bli viktigst i planprosessen. Vi ber kommunen vurdere å revidere planprogrammet på punkter som ikke er fanget opp i høringsutkastet.

Samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging

I nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging og i regionale planer skisseres et sett med planprinsipper som skal fremme en bærekraftig utvikling. I hovedsak må kommunens utbyggingsmønster styres mot utvikling av kompakte tettsteder, slik at arealforbruk og transportbehov reduseres og grunnlaget for kollektivtransport, sykkel og gange styrkes.

Vi mener det er positivt at muligheten for kollektiv, gange og sykkel skal brukes som kunnskapsgrunnlag i det videre planarbeidet.

Medvirkning

Det skal legges til rette for tidlig involvering i planprosesser med fokus på barn og unges stemme. For å motvirke diskriminering, skal arbeidet ha bredde og bidra til at marginaliserte grupper involveres. «Leve hele livet» vektlegger tilsvarende medvirkning for best mulig kunnskapsgrunnlag for å få med seniorperspektivene i planleggingen. Vi vil bemerke at planleggingen skal bidra til å sikre demokrati og medvirkning slik at alle som blir berørt, skal kunne delta og få mulighet til å uttale seg. Åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning er nøkkelbegreper.

I den forbindelse viser vi til følgende veiledere og retningslinjer:

- Medvirkning i planlegging (2014), Kommunal- og moderniseringsdepartementet

- T-1513 Barn og unge og planlegging etter plan- og bygningsloven, Miljøverndepartementet.
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen (1995).

Universell utforming

Universell utforming og et integrerende samfunn for alle er viktig. All arealbruk skal i hovedsak være slik at områder og bebyggelse kan brukes av alle i så stor utstrekning som mulig, jf. pbl. § 11-9. Arealdisponering, lokalisering og detaljutforming er eksempler på virkemidler som kan støtte opp om best mulig kvalitet og universell utforming for områder og bebyggelse. Vi viser også til regjeringens handlingsplan for universell utforming 2015-2019.

CRPD artikkel 19 handler om retten til et selvstendig liv og være en del av samfunnet. God arealplanlegging i kommunen er viktig for at personer med funksjonsnedsettelse, på lik linje med andre, skal kunne leve selvstendige liv og delta i samfunnet. Her er det også viktig at kommunen ser på tilretteleggingen med tanke på mobilitet i kommunen.

Samfunnssikkerhet

Planmyndigheten skal etter krav i plan- og bygningsloven § 4-3 påse at det ved utarbeidelse av planer for utbygging utarbeides en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse), eller selv utarbeide en. Formålet med ROS-analysen er å vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til utbygging, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging.

Vi ønsker å informere om at en ren sjekkliste uten beskrivelser og vurderinger ikke er å anse som en ROS-analyse. Det må foretas vurderinger av sannsynligheter og konsekvenser med beskrivelser der det er mulig. ROS-analysen må inneholde vurderinger av både eksisterende risikoer knyttet til arealene i seg selv og hvordan en utbygging vil kunne påvirke risikobildet. ROS-analysen må også inneholde en referanseliste slik at informasjon kan kvalitetssikres og etterprøves ved behov. Det er også viktig at det foretas vurderinger av hvordan klimaendringer kan påvirke tiltak. Naturfarer som eksempelvis flom, skred og skogbrann, kan ha betydning for risikobildet tilknyttet arealdisponering. Det er også relevant å vurdere eventuelle virksomhetsbaserte risikoer som kan påvirke arealbruk, som eksempelvis ulykker, utslipp tilknyttet industri og brann. Vi forventer også at det ved risikoforhold identifiseres behov for sårbarhet- og risikoreduserende tiltak i planområdet. Dette kan gjennomføres ved arealdisponering, hensynssoner og planbestemmelser.

Som kunnskapsgrunnlag oppfordrer vi kommunen til å bruke følgende:

- DSBs Klimahjelpen (2015)
- KMD rundskriv: Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling (2018)
- Byggteknisk forskrift (TEK17) med tilhørende sikkerhetsklasser.
- DSB sin kunnskapsbank med tilhørende kartløsninger.
- Veileder om sikkerheten rundt storulykkevirksomheter (DSB, 2016)
- NVEs veiledere om flom og skred, samt NVEs kartløsninger
- Klimatilpasning.no

Vannmiljø og naturmangfold

I vannforskriften § 4 står det at tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand. Vannforskriften er fulgt opp gjennom regionale vannforvaltningsplaner som fastsetter konkrete miljømål. Ifølge vannforskriften § 29 skal regionale vannforvaltningsplaner legges til grunn for kommunenes planlegging og virksomhet.

Det er viktig at forslaget til planprogrammet synliggjør forurensning av vann og vannmiljø som aktuelle utredningstemaer.

Det er viktig å ivareta kantvegetasjonen langs vassdragene. Tap av kantvegetasjon er en utfordring som fører til økt avrenning av næringssalter, økt fare for elveerosjon og reduksjon i biologisk mangfold i og langs vassdragene. Langs vassdrag med årssikker vannføring skal det opprettholdes kantvegetasjon, jf. vannressursloven § 11. Statsforvalteren er myndighet og kan gi dispensasjon fra bestemmelsen. Vi viser også til [veileder fra NVE](#). Vannressursloven § 11 og plan- og bygningsloven pbl § 11-11 nr. 5 gir kommunen mulighet til å fastsette bestemmelser for å sikre eller opprettholde kantvegetasjon langs vassdragene utover minimumskravene i vannressursloven, blant annet ved å fastsette minimumsbredde på kantvegetasjon. *Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv* presiserer også viktigheten av gode, flersjiktete kantsoner.

Gravplasser

Gravplassen skal holdes i hevd og forvaltes med den orden og verdighet som dens egenart tilsier (§ 1 i gravplassforskriften). Gravplassens særegne funksjon skal ivaretas på en verdig måte, særlig som sted for gjennomføring av gravferd, sorgbearbeidelse og som minnested.

Dersom det planlegges tiltak i nærheten av gravplasser gjør vi oppmerksom på at kommunen må sikre tilstrekkelig buffersone mellom gravplassareal og naboskap slik at gravplassens karakter ivaretas. Gravplasser skal skjermes mot støy i samsvar med gjeldende retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging.

Se også gravplassloven, gravplassforskriften, Rundskriv Q-06/2020 Forvaltning av kirke, gravplass og kirkens omgivelser som kulturminne og kulturmiljø (Barne- og familiedepartementet og Klima- og Miljødepartementet) og Gravplassveilederen.

Følgende statlige planretningslinjer ser ut til å være relevante føringer for planarbeidet:

- Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (2021).
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (2018).
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (2014).
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen (1995).
- Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (1994).

Ellers viser vi til [Statsforvalterens forventninger til kommunal arealplanlegg for 2023](#) og til [overordnede føringer for kommunal planlegging innenfor Statsforvalterens ansvarsområde](#). Vi anbefaler nettsidene www.planlegging.no og [Miljøstatus](#).

Vi ber om å få tilsendt vedtatt planprogram. Vi vil komme tilbake til saken når planen er på offentlig ettersyn, og vurdere om de nasjonale og regionale hensynene er fulgt opp.

Med hilsen

Carl Henrik Jensen
fagleder
Klima- og miljøvernavdelingen

Sumeet Singh
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Viken fylkeskommune

Postboks 220

1702

SARPSBORG

Ås kommune
Postboks 195
1431 ÅS

Vår ref.: 288661/2023 - 2023/35568
Deres ref.: 23/08994-7
Dato: 19.6.2023

Ås kommune - Uttalelse til offentlig ettersyn av planprogram for Kommunedelplan - Nærmiljø- og idrettsanlegg, friluftsområder og ferdselsårer

Vi viser til brev datert 8.5.2023 med anmodning om uttalelse til planprogram for kommunedelplan nærmiljø- og idrettsanlegg, friluftsområder og ferdselsårer, med høringsfrist 19.6.

Bakgrunn

Formålet med planarbeidet er å legge til rette for at innbyggerne i Ås kommune har mulighet til å være fysisk aktive hele livet.

Ifølge planprogrammet skal kommunedelplanen:

1. Bygge på et kunnskapsgrunnlag som viser status, muligheter og utfordringer for målgrupper, anlegg og områder planen berører.
2. Gi mål og strategier for arbeidet med å få innbyggerne i Ås til å ville og kunne være fysisk aktive hele livet.
3. Vise kart med bestemmelser med nye arealformål hvor det legges til rette for fysisk aktivitet, i tillegg de som er i vedtatt kommuneplan.
4. Gi en oversikt over aktuelle tiltak og prioritering av disse.
5. Bygge på dialog med og medvirkning fra innbyggere, lag og foreninger, politikere, ansatte mfl.

Fylkeskommunens rolle

Fylkeskommunen skal bidra til og sørge for at nasjonale og regionale føringer blir fulgt opp i alt planarbeid. Vi uttaler oss til planarbeidet som regional planmyndighet, forvalter av fylkesvei, fagmyndighet for kulturminnevern, forvalter av miljøvern hensyn og utøvende myndighet etter vannforskriften.

Vi har følgende merknader til planprogrammet:

Planfaglige merknader

Planprogrammet synes godt gjennomarbeidet og omfatter mange fagområder, noe som også gjenspeiles i vår uttalelse. Det er svært positivt at kommunen prioriterer arbeidet med å sikre viktige arealer og tilrettelegging for fysisk aktivitet på mange nivåer. Dette er viktig for hele samfunnet og vil kunne bidra til økt bo- og livskvalitet i kommunen.

PLAN Avdeling for kommunale planer

Postadresse: Postboks 220, 1702 SARPSBORG
Besøksadresse: Galleri Oslo Schweigaards gate 4, 0185 OSLO
Telefon: 32 30 00 00

E-post: post@viken.no
Internett: www.viken.no
Org.nr.: 921693230

I kommunens planstrategi 2021-24 står det nevnt at det skal utarbeides en temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Planprogrammet som nå er til offentlig ettersyn, legger opp til utarbeiding av arealkart med bestemmelser med nye formål, samt invitasjon til å komme med arealinnspill. Med tanke på nylig rullering av kommuneplanens arealdel, (som ikke ennå er endelig godkjent av KDD), er det krevende å sette i gang en kartfestet arealplan med nye arealinnspill, uten at dette svekker kommuneplanens legitimitet. Vi mener prosessen heller burde vært gjort i forbindelse med rulleringen av arealdelen. Nylig planprosess knyttet til arealdelen har vært omfattende og inkluderende med vurdering av ulike innspill og vektning av ulike interesser og muligheter. En kommunedelplan med nye arealformål vil skape usikkerhet rundt enkelte arealer som allerede er vurdert, og svekke den helhetlige vurderingen av kommuneplanens framtidige arealformål.

Vi blir gjerne med å drøfte nærmere hvordan videre planprosess kan sikre godt samspill mellom arealdelen og en kommunedelplan, eller om eventuelt andre plantyper (eks. temaplan) bør vurderes.

Vi har imidlertid mange innspill til det videre arbeidet, som følger:

Barn og unges interesser

Det er positivt at ett av temaene i konsekvensutredningen er *g) Barn og unges oppvekstsvilkår*. Det står i planprogrammet at barn og unges oppvekstsvilkår er særlig vektlagt i planleggingen, og temaer som er aktuelle å ta med i KU er leke- og oppholdsareal. Det foreslås [barnetråkk](#) registreringer som kunnskapsgrunnlag. Dette tror vi vil være svært nyttig både for avdekke barrierer og utfordringer samt kartlegge ønsker og behov hos barna, som ofte er sammenfallende med behov og ønsker hos hele befolkningen.

Å sikre allerede attraktive arealer i bruk og foredle dem, vil kunne bidra til god kvalitet på utforming og utvikling av offentlige uteoppholdsarealer. Det er også en god og sikker måte å involvere innbyggere på, og særlig de «stille stemmene» i utvikling av områder og arealer som kan stimulere til økt fysisk aktivitet.

Friluftsliv, idrett og integrering

Friluftsliv

Det er positivt at Ås kommune har ferdigstilt kartlegging og verdsetting av friluftsområder i kommunen. Vi anbefaler å ha en plan for oppdatering og utbedring av dette kunnskapsgrunnlaget i løpet av planperioden for å sikre at friluftslivets interesser blir ivaretatt i planprosesser med oppdaterte kunnskapsgrunnlag. Vi anbefaler også at kommunene bruker fylkeskommunens Regionale kartlegging av friluftsområder og ser dette i sammenheng med øvrige kunnskapsgrunnlag.

Arealer som er svært viktige for friluftslivet bør vurderes å statlig sikres til friluftsmål dersom det blir mulighet for det. Dette gjelder særlig de områder som er utsatt for utbyggingspress som nærturterreng og strandsonen, men også områder med særlig mulighet for utvikling, da statlig sikring utløser mulighet til å søke om midler til dette hos Miljødirektoratet.

Tilgjengeligheten på turveier og i friluftsområdene bør kartlegges for å identifisere hvilke områder som har potensiale for økt tilgjengelighet. Turstier, bade- og fiskeplasser og grillområder bør være tilbud for alle. Ofte er det lite som skal til for at alle har mulighet til å komme seg ut i et friluftsområde eller ut på tur. Det er særlig viktig å øke tilgjengeligheten i de sentrumsnære grøntområdene og friluftsområdene som er tilgjengelig med kollektivtransport. Tydelige målsetninger for tilgangen til tilgjengelige områder for alle bør være en del av kommunedelplanen. Vi anbefaler at kartverkets metodikk for kartlegging av tilgjengelighet innarbeides som metode, for å sikre standardiserte betegnelser av tilgjengelighet.

Friluftslivets ferdselsårer bør synliggjøres som sti- og løypeplan, enten som temaplan eller som en del av kommunedelplanen, som følger metodikk for Friluftslivets Ferdselsårer. En forankring i en kommuneplan vil gjøre turveier, stier og lignende berettiget til å søke om spillemidler som en del av finansiering av disse. Fylkeskommunen prioriterer søknader som omhandler friluftslivsanlegg i spillemiddelbehandling, og ser at det er rom for flere av disse.

Idrett

Det er positivt at Ås kommune utarbeider en egen kommunedelplan som tar for seg nærmiljø- og idrettsanlegg. Kommunen har for 2022-23 rapportert om oppdatert og korrekte opplysninger i anleggsregisteret i samarbeid med idrettsrådet. Dette bør danne et godt grunnlag for utarbeidelse av oversikt og kart over eksisterende nærmiljø- og idrettsanlegg. Planen kan med fordel også ta for seg eksisterende anleggs behov for rehabilitering i løpet av planperioden.

Nærmiljø- og idrettsanlegg bør i så stor grad som mulig anlegges i nærheten av der folk bor og oppholder seg, der aktiv transport til og fra anleggene er det naturlige valget. For enkelte anleggstyper vil dette imidlertid ikke være hensiktsmessig, eksempelvis skyteanlegg eller motorsportanlegg. Nye anlegg bør lokaliseres i tråd med ovennevnte. For større og kostnadskreven anlegg anbefales det å samarbeide med nærliggende kommuner om muligheten for interkommunale anlegg. Større anlegg bør også inneholde tilleggsfasiliteter som for eksempel sosiale rom, styrketreningsrom og/eller aktivitetssaler.

For anleggsutvikling og lokalisering av anlegg viser vi til fylkeskommunens planprogram og de tilhørende veiviserne: [Veivisere for anleggsutvikling, arealbruk og lokalisering i Viken - Viken fylkeskommune](#). Tverga og Gode Idrettsanlegg anbefales også som gode databaser for spennende og attraktive nærmiljø- og idrettsanlegg.

For å sikre at riktige anlegg får tildeling av spillemidler anbefales Ås kommune å arbeide for klare og gode kriterier for prioritering av anlegg som søker spillemidler.

Som en teknikalitet bemerkes det til planprogrammets pkt. 1.2 vedrørende anleggsklasser: I tillegg til ordinære anlegg og nærmiljøanlegg er nasjonalanlegg listet opp som et eget kulepunkt. Nasjonalanlegg er ikke nevnt i Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet som det innledende avsnittet til pkt. 1.2 antyder, men definert gjennom Meld. St. 26 (Den norske idrettsmodellen). Det bemerkes at dette er en egen ordning som har eksistert siden 1997, der sju anlegg har fått status som nasjonalanlegg. Det er ikke foretatt noen ny vurdering siden 1997 og en bør heller ikke forvente at dette gjøres med det aller

første. Ås kommune oppfordres til å forholde seg til de to anleggsklassene som definert i Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet: ordinære anlegg og nærmiljøanlegg.

Integrering

Andelen innbyggere med innvandrerbakgrunn i Ås kommune var per 1.1.2023 26,81%, det vil si mer enn 1 av 4 innbyggere. Vi forventer at andelen vil fortsette å øke og anbefaler at konsekvenser av dette synliggjøres i kommunens planverk.

Levekår og folkehelse

Vi finner forskjeller i levekår mellom innvandrere og andre innbyggere. Innvandrere har lavere median netto inntekt (389400) enn den øvrige befolkningen (499800). En vesentlig høyere andel (18,5) av innvandrere lever i vedvarende fattigdom enn av befolkningen unntatt innvandrere (4,8%). Det samme gjelder for trangboddhet (17,6% vs. 6,1%)

SSBs rapport Livskvalitet i Norge, 1 viser at innvandrere skårer signifikant dårligere enn befolkningen ellers på 6 av 12 livskvalitetsindikatorer og at norskfødte med to innvandrerforeldre skårer dårligere enn befolkningen ellers på 8 av de 12 indikatorene.

En norsk undersøkelse² viser at 37 % av innvandrere fra land i Øst-Europa osv. følte seg vesentlig ekskludert fra samfunnet, mens tilsvarende andel i befolkningen uten innvandrerbakgrunn utgjorde 4%. Også andelen som ofte følte seg ensomme var signifikant høyere i denne gruppen, 24 % mot 9 %.

Lav deltakelse

Samtidig ser vi at befolkningen med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn ofte deltar i mindre grad i fysisk aktivitet. Meld. St. 18 (2015–2016) Friluftsliv viser at innvandrere fra ikke-vestlige land har betydelig lavere deltakelse i friluftsliv enn etnisk norske og vestlige innvandrere, noe som kan knyttes til at innvandrergrupper er overrepresentert blant delene av befolkningen med lavest utdanning og inntekt.³

Regjeringens handlingsplan for friluftsliv⁴ følger opp stortingsmeldingen med å trekke fram innvandrere som en viktig målgruppe i arbeidet med tilrettelegging for friluftsliv. Også i «Sammen om aktive liv, Handlingsplan for fysisk aktivitet 2020–2029»⁵ blir personer med innvandrerbakgrunn løftet fram som en viktig målgruppe i arbeidet for økt deltakelse.

Viken fylkeskommune anbefaler at demografi, levekår og folkehelse knyttet til innvandrernes situasjon i kommunen synliggjøres og legges til grunn for kommunens videre arbeidet med planen.

¹ [livskvalitet-i-norge-2019-rapport.pdf \(fhi.no\)](https://fhi.no/livskvalitet-i-norge-2019-rapport.pdf)

² [Barstad, A. \(2021\). Er innvandrere utsatt for ensomhet og sosial eksklusjon?](#)

³ [Meld. St. 18 \(2015–2016\) \(regjeringen.no\)](#)

⁴ [Handlingsplan for friluftsliv. Natur som kilde til helse og livskvalitet \(regjeringen.no\)](#)

⁵ [Departementenes handlingsplan \(regjeringen.no\)](#)

Kommunen understreker at det er viktig å ha tilbud for alle, uavhengig av økonomi eller helsesituasjon. Vi anbefaler å ta høyde for at for mange innvandrere kan flere forhold virke inn på deltakelse, og at disse ses i sammenheng.

Medvirkning

Kommunen ønsker bl.a. å få svar på hvilke behov har et flerkulturelt samfunn for fysisk aktivitet? Men den flerkulturelle befolkningen er ikke nevnt under plan for medvirkning.

Som planmyndighet har kommunen et ansvar for å påse at involvering av relevante parter skjer i utformingen av planer. Kommunene har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging. Vi har sett at personer med innvandrerbakgrunn, og særlig gruppen fra land i Øst-Europa etc. jevnt over skårer lavt på variabler knyttet til livskvalitet og at det er behov for særskilt tilrettelegging for å snu denne trenden. Det er viktig at planens tiltak er treffsikre og forankret i fagkunnskap, men også i oppdatert lokal kunnskap og medvirkning. For å finne treffsikre løsninger anbefaler vi kommunen ta ansvar for å hente inn slik lokal kunnskap i samarbeid med målgruppen i kommunen, ved å sikre at særlig denne delen av innvandrerbefolkningen aktivt trekkes inn i samskaping og medvirkning i arbeidet med planen. Kommunen bør legge til grunn at de som har størst behov for øke sin deltakelse, kan trenge særskilt tilrettelegging i medvirkningsprosessen.

Viken fylkeskommune opprettet i 2021 et flerkulturelt råd, som fungerer på like linje med de lovpålagte rådene. Som en del av arbeidet med lokaldemokratiet, anbefaler vi også de kommunene som ikke har det, å opprette et kommunalt flerkulturelt innvandrerråd, for å sikre god medvirkning i planarbeidet og i andre sammenhenger som angår innvandrerbefolkningen.

Samferdsel

Ås kommune har et veldig godt grunnlag i Sykkel- og gåstrategien og Tiltaksplan for sykling, gange og trafiksikkerhet for temaene ferdselsårer og muligheter for å gå, sykle og reise kollektivt.

Viken fylkeskommune har utviklet en kartportal for mobilitet. Målet for kartportalen er å gi en oversikt over mobilitet og hva som påvirker mobilitet i Viken. På portalen ligger det mange kartlag med ulike temaer. Datasettene er hentet fra blant annet Felles kartdatabase, Matrikkelen og Nasjonal vegdatabank. Man kan f.eks. gjennomføre analyser for å se sammenheng mellom idrettsanlegg, friluftsområder, kulturminner, kollektivruter og infrastruktur for gange og sykkel. Vi tror dette kan være et godt verktøy å bruke i forbindelse med utarbeidelsen av kommunedelplanen. Dere finner den her: [Mobilitet og samfunn \(arcgis.com\)](https://arcgis.com)

For å tilrettelegge for at flere reiser kollektivt til friluftsområder, anbefaler vi at dere kartlegger hvilke friluftsområder som ligger nærmere de viktigste kollektivtraseene. Dere bør også kartlegge om det er behov for tiltak for gåing mellom holdeplasser og friluftsområder.

Det bør settes av areal i kommunedelplanen til tiltak nevnt i sykkel- og gåstrategien og til sykkelparkering ved nærmiljø- og idrettsanlegg og ved innfallsporter til friluftsområder.

Ferdselsårer er definert som traseer for ferdsel som er synlige i terrenget i den sesongen som er aktuell for bruk. I Ås sentrum er det dyrka mark tett på boligbebyggelse. Om vinteren lager folk snarveier over snødekt mark. Hvordan kan man legge til rette for og tillate slike snarveier som oppstår vinterstid og som gjør det mer attraktivt å gå f.eks. mellom Studentbyen Pentagon og sentrum, men samtidig hindre at snarveiene også blir brukt når marka ikke er snødekt eller frossen? Dette bør det ses nærmere på.

Målrettede opplæringskampanjer vil kunne gjøre gående og syklende trygge og kompetente i trafikkbildet. Dette gjelder ikke bare barn og unge, men også voksne/eldre som ikke sykler og går så mye.

Kulturminner, kulturmiljø og landskap

Kulturminner, kulturmiljøer og landskap gir mange muligheter for opplevelser, bidrar til lokalt særpreg og forankring og kan være en berikelse for friluftslivet

Formidling og tilrettelegging for tilgjengelighet bidrar til at kulturminnene kan oppleves av flere og er ofte gode virkemidler i arbeidet med å ta vare på kulturhistorien i landskapet. Utøvelse av friluftsliv og vern av kulturminner har dermed sammenfallende interesser. Denne sammenhengen mener vi er gunstig å løfte frem i arbeidet med kommunedelplanen.

Ås kommune har i løpet av våren 2023 hatt temaplan for kulturmiljø på offentlig ettersyn. Der er det framhevet flere kulturminner som man ønsker å tilgjengeliggjøre, skjytte og tilrettelegge for formidling. Det kan i den sammenheng være nyttig å samkjøre planer man har for turveier- og arealer med formidlingsplaner man ev. har for kulturminneverdiene i kommunen. Skilting og tilrettelegging bør da gjøres i samarbeid med fylkeskommunen.

Utbygging og tilrettelegging av anlegg og arealer til idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv kan komme i konflikt med kulturminnehensyn, både i tilfeller hvor det er krav om reguleringsplan og ellers. Det er derfor viktig at kommunen er oppmerksom på dette, med tanke på direkte inngrep eller slitasje. I uregulerte områder, i dispensasjoner eller i planforslag kan det bli stilt krav om arkeologisk registrering og/eller krav om tilpasning og begrensning av arealer for å forhindre konflikt med kulturminner. Alle søknader vedrørende fysisk tilrettelegging i uregulerte områder må derfor oversendes til fylkeskommunen for uttalelse, jf. kulturminneloven §§ 9 og 25.

Vi gjør også oppmerksom på at temaet friluftsliv og kulturminner er omtalt i regjeringens handlingsplan for friluftsliv, se pkt. 3.7. Her nevnes blant annet koblingen mellom friluftsliv og «Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse».

https://www.regjeringen.no/contentassets/c89f9ea09a1e40fab3fefba28668fddb/96030_kld_handlingsplan_uu.pdf

Folkehelse

Viken fylkeskommune er opptatt av folkehelse vektlegges bredt i planlegging og lokal tiltaksutvikling. Fokus på miljø, oppvekstområder og nabolag som fremmer helse, trivsel og livskvalitet er en sentral del av dette noe også Vikens fem vedtatte langsiktige utviklingsmålene – her gjengitt i kortform – er tydelig på:

- I Viken tar vi hensynet til naturen og planetens tålegrenser på en bærekraftig og klimasmart måte. Resultatet er gode levekår og et godt livsgrunnlag for dagens og morgendagens innbyggere.
- I Viken har alle god tilgang på utdanning, arbeid, levende møteplasser, et rikt kultur- og foreningsliv og mulighet for å nyte natur og være aktive. Det gjør at alle mennesker i Viken kan leve verdige og meningsfylte liv i et åpent, mangfoldig og inkluderende Vikensamfunn.
- I Viken har vi gode utdanningsinstitusjoner og et attraktivt, anstendig og velfungerende arbeids- og næringsliv. Det skaper velferd og god livskvalitet for innbyggerne.
- I Viken har vi kunnskap, kapasitet, verktøy, evne og opparbeidet beredskap for omstilling, ikke minst når det kommer til å vende utfordringer til muligheter. Det gjør at innbyggerne har fremtidsro og opplever stor grad av trygghet, livskvalitet, tilhørighet, frihet og tillit.
- I Viken har vi sterk kultur for samarbeid på tvers av fag, sektorer og geografi. Det gi oss kunnskap, kompetanse og gjennomslag til å nå målene vi har satt oss.

Enkelt sagt betyr god helse og livskvalitet å ha det bra, ha ressurser til å håndtere hverdagslivets utfordringer, føle tilhørighet, oppleve mening, kunne utvikle seg og være i gode relasjoner. Familie og venner, men også nabolag og bomiljø er viktige faktorer. Lokal innsats handler om å involvere befolkningen, tilrettelegge for deltakelse og aktiviteter og målrettet arbeid med mestring, tilhørighet, fellesskap, trygghet.

Viktige arenaer for dette arbeidet er blant annet barnehage, skole, nærmiljø, fritidstilbud og frivillighet noe også kommunen skal ha honnør for å vektlegge. Mottatt planprogram (utkast) viser også til kommunens folkehelseoversikt. Den er et godt utgangspunkt for videre prioriteringer og arbeid. Siste stortingsmelding på folkehelseområdet savnes dog nevnt på side seks – ref. link: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-15-20222023/id2969572/>.

Offentlig tilgjengelige fellesområder, møteplasser og aktivitetsarenaer fremmer kontakt mellom mennesker og skaper liv på et sted. Skoler, barnehager og bibliotek er eksempler på arenaer som kan brukes i lokal nærmiljøutvikling. Det samme er turløyper, parker og idrettsanlegg. Gode adkomstmuligheter til aktivitetsarenaer fra bosted, men også fokus på flerbruk og universell utforming er her sentralt.

Kompakt stedsutvikling og hensiktsmessig samlokalisering av anlegg for skole og fritidsaktiviteter kan også gi bedre mobilitetsløsninger og økt bruk av sykkel og gange i hverdagen. Det er bra både for miljøet og helsa vår, og klart noe vi er glade for at også kommunen har fokus på. Under punkt 1.2, knyttet til tekst om «friluftsområder» savnes dog noe knyttet til «nærfriluftsliv/grønnstruktur», og dette med natur-, aktivitet- og rekreasjonsområder også i mer urbane/tettbygde områder selv om dette omtales godt tekstlig i påfølgende kapittel knyttet til bakgrunnen for planarbeidet. Når det gjelder fokus på

«ferdselsårer» savnes også noe rundt dette med kartlegging, tilgjengeliggjøring og merking av «snarveier».

Kommunen skal ha honnør for å se egen utviklingen i relasjonen også til omliggende områder når det gjelder behovet for å styrke nåværende og fremtidige generasjoners mulighet for aktivitets-, rekreasjon- og naturopplevelser. Skal vi lykkes, må fokus på samarbeid og kunnskapsbasert innsats gis prioritet. Gledelig også med vektlegging av både fysisk og sosial infrastrukturutvikling, samt fellesskapsbygging knyttet til ønske om mer kunnskap i kapittel 2.

Klima og miljø

I sammenheng med videre utviklingen av Ås kommune vil kunnskapsgrunnlaget ligge til grunn for å tilrettelegge for gode kollektivløsninger, trygge gang- og sykkelveier og trygg sykkelparkering. Mulighet for parkering av privatbil ved innfartsårene er også viktig tema i det videre kommunedelplanarbeidet. Dette vil ha stor betydning for å redusere kommunens klimagassutslipp fra transport.

For å minimere utslipp fra utbyggingsaktiviteter kan en også tilrettelegge for bruk av fossilfrie kjøretøy og motivere til å redusere bruken av fossile løsninger. Dette kan ha stor utslagseffekt på kommunens klimagassutslipp siden utslippene fra annen mobil forbrenning har økt de siste årene. Det vil derfor være naturlig at kommunen ser på ulike muligheter for å sette mål for å redusere utslippene fra annen mobil forbrenning på en bærekraftig måte.

For å sikre god utnyttelse av energi- og materialbruk er stimulering til sirkulær økonomi viktig. I den forbindelse kan KS sin rapport om kommunesektorens arbeid med sirkulær økonomi være et godt kunnskapsgrunnlag.

Vi ser frem til godt samarbeid i utviklingen av kommunens klima- og energiplan og bistår gjerne i utviklingen av denne.

Arealstrategi og arealregnskap

I kommunens arealstrategi kan det benyttes arealregnskap som verktøy for å vise hva som finnes av tilgjengelige utbyggingsmuligheter i kommunen. Det vil spesielt være viktig å sikre at kommunen tar vare på karbonrike arealer og ikke bygger ned dyrka mark og dyrkbar mark. Det er positivt å lese at klimatilpasning og klimakonsekvenser av endrede arealformål er viktig tema som skal tas med i konsekvensutredningen.

Konklusjon

Viken fylkeskommune er svært positive til formålet med planen, men er skeptisk til om kommunedelplan og arealplankart med bestemmelser er riktig plantype, så kort tid etter rullering av kommuneplanens arealdel. Vi vil gjerne drøfte nærmere med kommunen hvordan dette kan gjøres på en hensiktsmessig måte.

Vennlig hilsen

Per Albert Kierulf
Avdelingssjef

Ingvil Aarholt Hegna
Seniorrådgiver

Medsaksbehandlere:

Friluftsliv, idrett og integrering: Rene Aasnes, Simen Dugstad Nordeide og Tone Storli

Samferdsel: Beate Ertresvåg Myklevoll

Kulturminner, kulturmiljø og landskap: Kristine Ledsten og Malin Trømborg

Folkehelse: Inger Johanne Strand

Klima: Pia Audhild Eide Husstad

Miljø: Estrella Fernandez

Kopi til:

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Statens Vegvesen

From: "Ås sanitetsforening" <aassanitetsforening@gmail.com>
Sent: Tue, 13 Jun 2023 21:44:19 +0200
To: "Ås kommune" <Post@as.kommune.no>
Cc: "Ås sanitetsforening" <aassanitetsforening@gmail.com>; "Jorun Sogge" <j.sogge@online.no>; "Anne Elisabeth Lie" <lieanneelisabeth@gmail.com>; "Kjersti Thoresen" <thoresenkjersti@me.com>; "Aase F. Kvarme" <aaskva@online.no>
Subject: Kommunedelplan for aktivitet, idrett og friluftsliv i Ås kommune
Attachments: Høringsuttalelse Ref 23 08994.pdf

Deres ref. 23/08994-15

Ås, 13.06.2023

Virksomhetsleder Ellen Grepperud

Rådgiver Solveig Viste.

Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv.

Ås sanitetsforening fikk 24.05.2023 tilsendt til høring

kommunedelplan for aktivitet, idrett og friluftsliv i Ås kommune. Vi takker for muligheten for å komme med innspill til den tilsendte kommuneplanen, og viser til vedlagt dokument.

Vennlig hilsen

Kirsten Ekerholt

leder i Ås sanitetsforening

Høringsuttalelser angående Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv i Ås.

Ås sanitetsforening har fått tilsendt Kommunedelplan for nærmiljø- og idrettsanlegg, friluftsområder og ferdselsårer for Ås kommune, en plan som skal legge til rette for fysisk aktivitet for innbyggerne i Ås kommune. Ås sanitetsforening takker for muligheten til å komme med innspill til den tilsendte kommunedelplanen. Vi vil særlig fokusere på pkt 2 i planen: «Gi mål og strategier for arbeidet med å få innbyggerne i Ås til å ville og kunne være fysisk aktive hele livet». Lavterskeltilbud, nærmiljø, friluftsområder og ferdselsårer er hovedtemaer i vår tilbakemelding, da forskning og erfaring tilsier at det er den enkeltes økonomiske, sosiale og kulturelle forhold, vaner og holdninger som er av avgjørende betydning for egen livsstil, og at lavterskeltilbud i nærmiljøet er særlig viktige.

Ås sanitetsforening vil derfor påpeke betydningen av å ivareta/videreutvikle de arealer som allerede er satt av til ulike fysiske aktiviteter for innbyggerne i Ås kommune. Det tenkes da særlig på allerede opparbeidede gang- og sykkelveier, og betydningen av at disse får jevnlig vedlikehold. Likeledes at forbindelsene mellom de ulike gang- og sykkelveiene merkes mye tydeligere enn det som er tilfellet nå, både med skilt, informasjonstavler og avstandsangivelse. Dersom det opparbeides sitteplasser og evt bålplasser langs disse gang- og sykkelveiene, vil det i seg selv kunne stimulere flere til å bruke veiene i fritiden, både som mulighet for fysisk aktivitet, men også som sosiale samlingsplasser for kommunene innbyggere i alle aldre. Gang- og sykkelveiene kan på denne måten få utvidet sin betydning, at de ikke bare skal fungere som transportetapper til og fra jobb, sentrum eller til videre kollektivtransport, men også som mulighet for sosiale interaksjoner, noe som er viktig for å forebygge ensomhet blant kommunens innbyggere. Samtidig kan presset på og behovet for at fysisk aktivitet primært skal drives på «attraktive anlegg og områder som kommunen har anlagt» bli mindre. Sykling og gåing er i seg selv verdifulle fysiske aktiviteter, og sett i sammenheng med begrepet «flerbruksområder», kan ganske små områder rundt de allerede opparbeidede gang og sykkelveiene brukes til trening, lek og sosialt samvær for kommunens innbyggere. Dersom enkelte kantområder langs gang og sykkelveiene blir utformet som rasteplasser, og/eller som lekeplasser for barn, kan disse veiene bidra til å stimulere ulike former for fysisk aktivitet så som ballspill, lek på trampoline som er nedfelt i bakken, klatrestativ o.l.

Under pkt 1.3 leser vi at «sosiale forskjellene i samfunnet og andelen innbyggere som lever med lavinntekt øker», og at det «derfor er viktig å legge til rette for arenaer for fysisk aktivitet slik at det blir et tilbud for alle uavhengig av økonomi eller helsesituasjon». Kommunedelplanen omhandler universell utforming ved etablering av kommunale idrettsanlegg o.l., men universell utforming tilsier også at vedlikehold og enkel oppgradering av de gang- og sykkelveier som allerede er laget, må prioriteres høyt, slik at mennesker som er avhengig av ulike forflytningshjelpemidler får samme mulighet til friluftsliv og fysisk aktivitet som øvrige innbyggere i kommunen.

Vi leser i «Sykkel – og gå-strategi for Ås kommune 2018 – 2030, vedtatt i Ås kommunestyre 15.05.2018» at det «ikke er avsatt midler i kommunens budsjett til gjennomføring av tiltak beskrevet i sykkel- og gå-strategien. Det skulle utarbeides en tiltaksplan for sykling og gange i 2018, med intensjon om at den skulle bli den «konkrete iverksettingen av den foreliggende strategien, med tiltak for å oppnå målsettingene innenfor innsatsområdene i planperioden». I Tiltaksplan for sykling, gange og trafiksikkerhet for perioden 2023-2026 finner vi at «kommunen fremover vil fortsette samarbeidet med nabokommuner, spesielt når det gjelder infrastruktur og drift/vedlikehold for gang- og sykkelveier». Vi finner også at «kommunen har et godt samarbeid med NMBU om sykkel- og gå-kampanjer, noe som skal videreføres». Ås sanitetsforening støtter disse tiltakene, og håper det vil bli avsatt midler til å gjennomføre de gode intensjonene.

Samarbeid med NMBU er beskrevet når det gjelder sykkel- og gå-kampanjer, - vi vil foreslå at Ås kommune vurderer et mulig samarbeid med NMBU om bygging av ny svømmehall. Dette er en stor investering, og en investering som innbyggere i Ås, både fastboende og studenter, barn, unge, voksne og eldre voksne, vil ha glede av. Vi vil samtidig peke på betydningen av at en mulig svømmehall bør lokaliseres i nærheten av eksisterende kollektivtransport, i denne omgang er det særlig busstransporten på Rv 152 som kan være aktuell. Hvis mange bruker offentlig kommunikasjon for å komme til svømmehallen, vil dette i seg selv gjøre behovet for parkeringsplasser mindre.

Vi støtter arbeidet som Ås kommune gjør for å legge til rette for og stimulere innbyggerne til å være fysisk aktive gjennom hele livet. Vi vil som en avslutning igjen peke på behovet for å ivareta og videreutvikle det som allerede eksisterer av grøntarealer, mindre skogsområder, lekeplasser, gang- og sykkelveier, og som kan utgjøre et lavterskeltilbud for kommunenes innbyggere i alle aldre.

Ås, 13.06.2023.

Med vennlig hilsen

For Styret i Ås sanitetsforening

Kirsten Ekerholt

Leder i Ås sanitetsforening

Høringsuttalelse (KF-239)

Referansenummer: DYF778

Registrert dato: 14.06.2023 14:21:18

Antall vedlegg: 2

Innledning

Uttalelsen gis

☒ På vegne av foretak/lag/forening

Opplysninger om foretak/lag/forening

Organisasjonsnummer

997455363

Foretak/lag/forening

Follo Hestesportklubb

Adresse

Jan Baalsruds Plass 3

Postnummer

1410

Poststed

KOLBOTN

Telefon

99595752

E-post kontakt

bente.meldalen@gmail.com

Uttalelse

Har du/dere fått tilsendt høringssaken i adressert sending fra kommunen

☒ Ja

Navn på høringssaken

☒ Sak 23/08994 Høring og ettersyn - Planprogram for kommunedelplan for nærmiljø- og idrettsanlegg og friluftsområder

Dato på kommunens høringsbrev

08.05.2023

Uttalelse

☐ Jeg ønsker å helt eller delvis uttale meg i tekstfelt under

☒ Jeg har min fulle uttalelse i egne dokumenter som jeg ønsker å laste opp som vedlegg

Vedlagt dokumentliste

2023-06-14 Kommunedelplan for nærmiljø- og idrettsanlegg innspill fra Follo Hestesportklubb.pdf

2023-06-14 Vedlegg 2 Planprogram arealinnspill fra Follo Hestesportklubb.pdf

Til Ås kommune

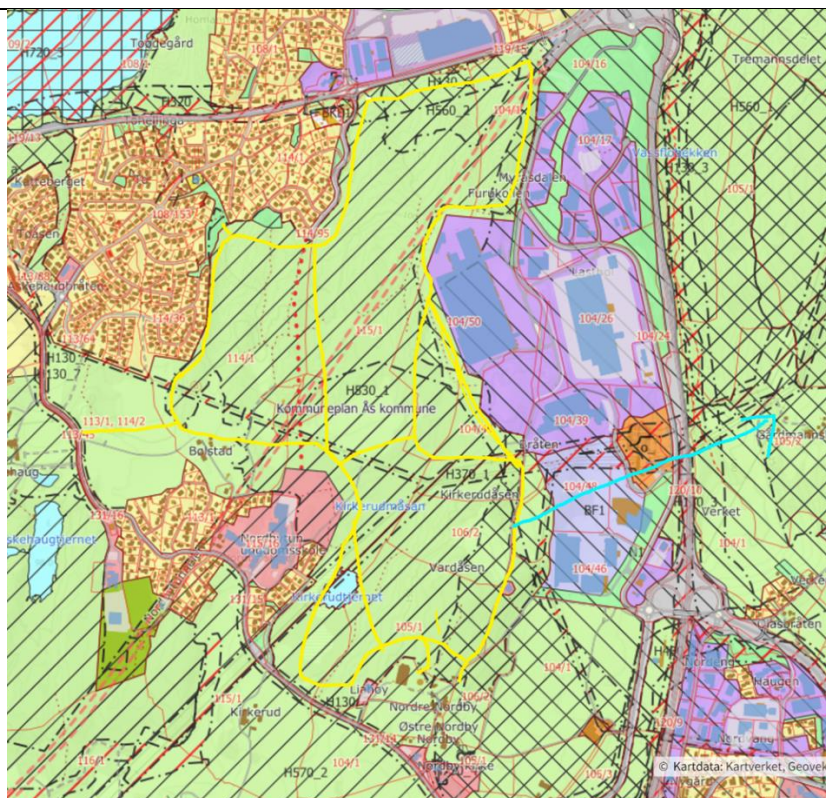
ÅS 13.06.2023

Innspill til kommunedelplan for nærmiljø- og idrettsanlegg, friluftsområder og ferdselsårer fra Follo Hestesportklubb

Navn på tiltaket	Innspill til tiltak for Hest som idrett i Ås kommune
Forslagsstiller - Lag forening - Kontaktperson, navn, tlf, e-post	Follo Hestesportklubb Tone Fondevik - Follo Hestesportsklubb sportskomitee Bente Meldalen - Follo Hestesportsklubb styreleder Tone: 91855964 Bente: 995 95 752 Tone@lucky7.no, bente.meldalen@gmail.com Follo Hestesportklubb har i dag 157 medlemmer. <u>Av disse er 20% under 15 år og 60% under 20 år.</u>
Om tiltaket Kort beskrivelse - Formål/hensikt - Lokalisering - Målgruppe - Beskrivelse (skisser/tegninger)	Få satt hestesport på dagsorden og få tilrettelegging for hest inn i kommuneplanene til Ås kommune. Hvordan tilrettelegge for idrettsgrenen samt hestenæring i Ås kommune. Nordby 9-75 år Hestesporten i Norge er stor og i sterk vekst. Norges Rytterforbund er det 10. største særforbundet i NIF. Idrettsgrenen har vokst med over 10% fra 2021 til 2022. Det er også en sterk vekst blant unge medlemmer, økning er på 14,40 % i aldersgruppen 6-12 år og 14,39 % i aldersgruppen 13-19 år. Hester trenger sammen med sin rytter som ofte er i alderen 6-25 år, variert trening for å kunne prestere i idretten, men også for å unngå skader. Dette innebærer at trening i skog og mark er en elementær del av hesteholdet samtidig som det er avgjørende for rytterens og hestens mentale helse og motivasjon. Les her: https://hest.no/article.html?news.nid=19451

• Viktig å merke seg om ridesportens positive sider: • Eventuelle samarbeidspartnere ? • Grunneierkontakt? • Tenkt tidsplan for gjennomføring	Det er viktig at ryttersporten blir tatt hensyn til slik som andre sporter som fotball, håndball, svømming, friidrett tennis, skateboard, ski, sykkel osv. Ryttersporten er stor i Ås kommune. I dag er 150 ryttere medlemmer i Norges Rytterforbund. CA. 500 personer totalt driver med ryttersport i Ås (Inkludert hobbynivå som ikke er tilknyttet NIF) <i>«Hesteassisterte aktiviteter kan være fordelaktig for ungdom med hensyn på å gi opplevelse av sosial støtte og tro på egen mestringsevne, viktige faktorer i en ungdoms utvikling. En opplevelse av en trygg arena er viktig for å tørre å prøve nye ting.</i> <i>Å holde på med hest på fritiden kan påvirke ungdoms utvikling positivt (Forsberg 2007; Forsberg & Tebelius 2011; Traeen & Wang 2006). Forsberg (2007) studerte ungdoms identitetsutvikling gjennom aktivitet med hest på en rideskole. Det sosiale miljøet var viktig for ungdommenes opplevelse av mestring under aktiviteter med hesten. Forsberg (2012) fulgte de samme ungdommene over tid, og fant ut at det de hadde lært i stallmiljøet påvirket valg de tok senere i livet og gjorde dem til gode ledere.»</i> Lucky7 som holder til på Nordby er svært engasjert da de som har hest oppstallet her ofte er unge mennesker som trenger å komme seg ut i skog og mark med hestene sine, Lucky7 er også basen for Follo Hestesportklubb og de fleste rytterne rir for Follo. For å hindre mulig dødsulykker er dette best å gjøre i områder som ikke er trafikkert. Trafikk innebærer høy risiko vedlagt i egenrapport statistikk om ulykker. Les også her: https://www.nhest.no/ulykker-med-hest-i-trafikken.6503763-467706.html. I og med Lucky7 er basen for Follo Hestesportklubb er det mange fra de andre stallene som trener på denne lokasjonen. Vi har dessverre få grunneiere rundt Nordby som setter pris på hestene og vi trenger derfor hjelp av kommunen for tilrettelegging av ridestier og veier hvor ridende kan bevege seg trygt. Bøndene i området er generelt negative til alt som har med deres veier/skog å gjøre selv om det er utmark. Dette er et voksende problem i dag, og loven tolkes ulikt av bønder og ridende. Vi ønsker derfor en gjennomføring så fort som mulig. Dette er kritisk for idretten og rytterne.
Finansiering Hva vil tiltaket koste og hvordan ser dere for dere at dette skal finansieres? • Egne midler	Det er for tidlig å vite hva dette vil koste da vi først må finne et sted hvor vi kan ri og etablere rideveiene. Vi får sikkert inn noen midler fra de som vil bruke rideveien og det vil være muligheter for å skaffe noen sponsorer, men vi er helt avhengig av økonomisk støtte og gjennomføringskraft fra kommunen ellers vil ikke dette komme i mål.

• Ekstern midler • Kommunalt bidrag	Vi har sett på skogen bak Nordby kirke samt skogen ved siden av Rema bygget som fint kan brukes om vi kan fjerne noe kratt, trær og kvister samt at det legges et godt underlag på stien. Ifølge våre estimater er det ca. 180 hester med ryttere, ofte forskjellige ryttere dvs. fort 340-550 personer i dette området som kan ha glede av ridestier i denne delen av Ås kommune. Lucky7 har ryttere fra Stall H, Sneis og Stall Aschehoug som trener sammen med andre Follo ryttere hos Lucky7. Disse må ofte kjøre med bil og hestehenger pga mangel på turveier som ikke innebærer risiko å ri på for å komme på trening. Rideveier og muligheter: I dag benyttes veien langs Rema bygget som en etablert ridesti (dessverre veldig dårlig underlag med for store steiner, som ikke er bra for hestebein), men for å ri den runden må du ha veldig trygge hester, da en rir forbi Rema bygget på en høyde med asfalt med enormt høy trafikk av store lastebiler som kjører forbi. Det er fare for at hesten blir urolige eller skremt av trailerne, og asfalten er glatt for hester og det er ingen gjerdesikring slik at det er fare for at hestene kan falle utfor skrenten om de trår feil. Mange av de unge og voksne tør ikke ri der i dag med den risikoen det innebærer. Film derfra en hellig dag dvs uten trafikk. Det er mye trafikk der i hverdager. https://youtube.com/playlist?list=PLuNp7_LzCwb7rlgipliC6RthQ82-QtjMU Når en er forbi opplastingssiden av Rema bygget kan en ri den nye skogsveien langs Rema bygget hjem igjen. Det er en veldig fin trase for hest og rytter, bortsett fra litt store steiner i grusen som kan skade hovens underside. Nedenfor har vi tegnet forslag til en ridesti som er sterkt ønsket, vist i gult. Det meste av den østlige delen av stien er der i dag, men ikke resten. Noe deler finnes, men er grodd delvis igjen slik at det trengs å rydde langs stien.
--	---

Det vil være tryggest om vi har en runde som går gjennom skogen i stedet for langs den eksisterende gang-sykkelveien som går på en høyde langs den trafikkert lastebilveien på østsiden av Rema bygget. Hester har som andre dyr instinkter, og de er fluktdyr. Når de blir redde (og det blir de fort) løper de, og da enser de ikke hva de gjør. De kan løpe eller snuble ned skråningen eller hoppe ut i veien, og da er det fare for liv for både for hest og rytter. Det må tilrettelegges en ridevei hvor det er mulig å komme seg trygt frem til hest på et underlag som ikke skader hesten. Det optimale er en sti/vei med sandbunn, bark, grus eller naturlig skogsti om det ikke er for gjørmete.

Den blå streken/pilen viser en mulig overgang til Nøstvedtmarka så en kan ri trygt over veien- E18 og videre inn i marka uten å måtte ri over Nygårdskrysset.

Kryssing med hest over E18 medfører i dag stor risiko da det er for lave gjerder på broen og ingen gjerder mot trafikken. En ulykke her vil kunne koste menneskeliv. Ved etablering av trygg overgang over E18 vil det være flotte muligheter til å benytte Nøstvedtmarka til trening av hest. En viltbro hadde løst problemet, spesielt om den er utformet som en vanlig skogsti, slik den som er på vei innover mot byen før Kolbotn.

Hvordan komme seg til Nøstvedtmarka og Holstadmarka i dag.

Foto: bilde av nygårdsbrua: Bilde over viser hvordan ryttere må ri for å komme seg ut i marka. Vi må krysse 2 bruer (de 2 rødestrekene), hvor den første er den verste fordi det er mye trafikk både ved siden av og under. Legger ved en link til en film hvor det rides over E18-den første broen:

https://www.youtube.com/watch?v=DEQ9aiXJR-U&list=PLuNp7_LzCwb5UizDeIc-hWmjLZRv6nTT4

Filmen er av 2 erfarne stødige ryttere. Hestene er meget spreke med mye blod. Dvs. hvis rytteren ikke har ro og erfaring, kan det fort gå veldig galt. Dvs. hesten kan skvette rytter kan lett falle over kanten og ned på E18. Hesten kan hoppe over gjerdet og den kan løpe rett ut i trafikken. De kan også være til risiko for en tilfeldig forbipasserende, syklist samt bilister som tilfeldigvis er der når det skjer.

Videre har vi Da Vinci broen som også fører til skogsterreng. Den er farlig fordi den er bratt, høy, gjerdene er meget lave og underlaget er glatt. Vi har sagt at alle må leie hestene over her fordi det er fare for at hest blir urolig og redd, og i verste fall kan tippe over kanten. I tillegg så ser en ikke andre siden av brua, slik at en syklist, en jogger med hunder eller en på rulleski plutselig kan komme i full fart over toppen. Hester er som regel meget redd rulleski, de er bråkete og noen oppfatter stavene som smellende pisker. Får hesten panikk, hiver den seg vekk og løper - og da bryr de seg ikke om hvor.

Foto: Hest og rytter på vei over Da Vinci-broa.

Ulovlige skilt:

I dag er det dessverre slik at det settes opp ulovlige skilt med "ridning forbudt" på veier og i utmark (definert av høyesterett). Det er da ikke mulig å inngå en avtale med grunneier fordi grunneier mener han har rett til å gjøre dette. Gjennomgående er det bønder

	som setter opp skilt og nekter ferdsel selv om hester ikke gjør skade og selv om friluftsløven og allemannsretten sier at en kan ri. Når de mener de har rett kommer en dessverre ingen vei uten en konflikt, som ev. må ende i en rettssak. I Ås er det privatpersoner som rir, for her er det ingen rideskoler eller organisert riding på annen måte. Dvs. det er ikke snakk om organisert ferdsel. Når vi likevel nektes adgang til veier og stier i utmark, må hver enkelt ta dette opp med grunneier/bonden, noe som ikke fungerer i praksis. Her ber vi innstendig om hjelp fra kommunen rideveier må inn i kommuneplanen. Konsekvensen at kommunen ikke tar grep er at disse unge menneskene som rir, blir skjelt ut og løpt etter, kjørt etter med traktor og jaget. Det er ikke en hyggelig opplevelse og mange blir redde og turridding blir lite lystbetont. Vi har også opplevd at en blir kjørt etter med bil samt forfulgt inn på stallen for deretter bli skjelt ut. Det kan da ikke være slik det er tenkt at det skal fungere? Dermed blir rytterne tvunget ut i trafikken på offentlige veier der ikke er forbudt skilt med hest. Det innebærer økt risiko for ulykker. Skal en følge loven helt skal en ri i kjørebane, noe som gjør det hele enda mere risikofyllt og det vil være umulig for mange ryttere å gjennomføre turridding. På bakgrunn av dette ønsker vi å få tilrettelagt ferdsel til hest i kommuneplanen og områder hvor ride sporten er godkjent slik at dette også ivaretas, uten at enkeltpersoner må inngå en avtale med grunneier eller kjøre rettssak for hver vei de rir på. Legger ved definisjonen om innmark og utmark innmark Store norske leksikon / Samfunn / Jus / Formuerett / Fast eiendom Innmark er en vanlig betegnelse på dyrket jord og kulturbete, inklusive eng og mindre stykker udyrket jord innenfor samme område. Som juridisk begrep inkluderer det også gårdsplass, hustomt og lignende. Innmark ble visstnok opprinnelig brukt om den mark som ligger innenfor gjerdene (heimeboen). Jord utenom innmark blir kalt <u>utmark</u>. I friluftsløven er innmark og utmark definert med henblikk på allmennhetens rettigheter, den såkalte allemannsretten. Høyesterett har gjennom sin domspraksis gitt en nærmere avklaring av innmarksbegrepet i friluftsløven. Innmark i bebygde områder omfatter bare den private sonen rundt bebyggelse, og ikke nødvendigvis hele tomtene. I strandsonen langs sjøen er det en strengere innmarksdefinisjon, slik at beboerne der må akseptere å få allmennheten tettere inn på seg. Innspill: Viser til følgende link som et eksempel på hvordan kommunen spiller en viktig rolle i å få etablert rideveier i kommunen. Og hvor det oppfordres til at kommunen tar ansvar. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/hesten-som-resurs---lokal-naringsutvikling2/id2601834/?ch=5

Drift og vedlikehold Hvordan ser dere for dere at tiltaket skal driftes og vedlikeholdes	Om det er natursti så vil vi sette opp dugnader for å vedlikeholde trær og kvister når stien er etablert. Veien opp fra Rema bygget er det Rema som vedlikeholder slik vi har forstått det, men det bør være mer sand som underlag og ikke slike grove steiner som i dag. Vi er usikre på hvem som er ansvarlige for å vedlikeholde veien fra bommen ved Rema bygget til Nordbyfaret 10 (forbi vanntårnet). Der vil det muligens trenge hjelp også fra kommunen, da kommunen kjører denne veien til vanntårnet i dag og brøyter strekket fra Nordby Kirke til vanntårnet hele vinteren. Legger ved artikkel i Ås avis om Nordby og utbyggingen hvor noen ryttere var representert. Rytterne i hestesporten sporten trenger så sårt et sted å trene hestene våres. Legger også ved innspill fra Follo Hestesportklubb til Ås kommune https://docs.google.com/presentation/d/1jGavVjoXqT0gNLj-ZezAGMCIWePs7f82Yb0b6vsZ3o0/edit#slide=id.p
--	---

NORDBY

Skogen på Nordby blir hugget bort bit for bit: - Vi føler oss ikke ønsket

SKUMMELT Å RI OVER E18: Milena (14) og Linnea (18). Foto: Ida Kristiansen

Av [Ida Kristiansen](#)

Publisert:
06.02.22 04:30

Del

Skogen på Nordby, har med årene forsvunnet mer og mer. Turstien som går i en runde, kan forsvinne. Mange i nærområdet benytter seg av skogen til å gå turer og trene.

NORDBY: I 2017 ble deler av skogen på Nordby hugget ned, og det ble bygd et stort lager til Rema 1000. I regi av Login Vinterbro AS. Et stort område av skogen ble brukt. Dette ble ikke godt mottatt for dem som bor i området.

Etter klager fra naboer og staller, ble det en ordning, om å la turstien bli. Login Vinterbro AS lovet oppussing av sti, planting av trær og sikre stien. Fem år etter, har det enda ikke blitt gjort noe med den saken. Det er store steinhauger der, med spor etter ungdommen som bruker å klatre opp der. Nicole Ratté Guttormsen synes dette er skremmende.

- Det er livsfarlig, sier Guttormsen

Ikke gode naboer

Nicole Ratté Guttormsen (52) var en av dem som kjempet for bevaring av området i 2017. Hun representerte Foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU). De tapte kampen mot bygget, men gikk av gårde med en liten seier.

For etableringen for Vinterbro Næringspark, ble flyttet litt lenger unna friluftsområdet enn opprinnelig planlagt. Det ble lovet at de skulle bruke den delen de droppet til å lage et fint område, noe som ikke har skjedd.

– Tilliten er brutt, og jeg synes ikke at Rema 1000 har vært en god nabo, sier Guttormsen.

NOK ER NOK: Nicole René Guttormsen er lei av å ta den samme kampen om igjen.
Foto: Ida Kristiansen

Nå skal de forsøke å benytte seg av det arealet som ble designet til et friområde. Det bryter deres løfter om å støtte et viktig friluftsområde for lokalbefolkningen, forteller Guttormsen.

Da vil store deler av turstien forsvinne, og det blir nesten umulig for dem som bruker stien til å krysse området. Om det skulle blitt en ny sti på denne runden, ville man gått ut i et myrområde.

– Nok er nok, hvor mange ganger nå vi ta denne kampen. Området har ikke blitt sikret, jeg har ikke noen tro på at de skal bygge nye turstier som vi kan benytte oss av, sier Guttormsen.

ANNONSE

Vi tror boliglånet ditt vil trives bedre hos oss

Få uforpliktende tilbud

DNB

Norm, rente fra 1,99%, eff. rente fra 2,09%. Kr. 2 000 000 i 25 år. Kostnad kr 562 790, totalt kr 2 562 790

Vise din egen annonse her?

Til tross for at Guttormsen står for sitt, og mener at dette er noe som ikke burde gjennomføres, forstår hun at dette området tilhører Rema 1000 og er deres eiendom. Hun forteller at måten dette ble gjort på ikke er noe hun respekterer.

Hestene trenger å komme seg ut av stallen

Lucky7 er en stall på Nordby, de bruker turstien flittig for å lufte hestene. Hestene trenger å komme seg ut for å lufte seg, og i skogen er det supert for dem å gå. I skogen er det ujevnt terreng, som er bra for hestene å bevege seg på. De som er en del av stallen, har en fin runde som de benytter seg av. Stien som de bruker er rett ved bygge anlegget. Om det blir bygget ut mer på tomten vil stien forsvinne. Dette er rett ved stallen, så de slipper å komme seg over brua som går over E18 for å komme seg til en annen skog. Nestleder i Follo hestesportsklubb, Christina Sogge forteller til Ås avis at det er synd om det blir bygget ut mer.

ANNONSE

– Det er litt uklart hvor mye de skal bygge ut av skogen, men i reguleringsplanen var det nye forslag om å ta i bruk en del av skogen som vi benytter oss av og inn i næringsområdet igjen, sier Sogge.

FIN STI: Christina Sogge forteller at hun bruker noen ganger å bli med på tur, når Linnea skal ta runden. Foto: Ida Kristiansen

Stalleier i Lucky7, Tone Fondevik ønsker at om det blir bygget ut mer, om de kan få et lite område i skogen som de kan benytte seg av til å lufte hestene. Hun er en av de som tørr å bevege seg over brua med sin hest, da hun er tidligere langdistanserytter. Hun red 120km ritt, har dermed en del erfaring.

– Vi har mange ungdommer i stallen, og det er skummelt å skulle sende dem over E18. Det er ikke alle som tørr det heller, sier Fondevik.

Linnea (18) og Milena (14) har ridd siden de var små, og har opparbeidet seg en del erfaring. De synes det er skummelt å skulle ri over E18, for å komme seg til en annen skog.

ANNONSE

HESTEJENTER: Milena (14) og Linnea (18).

De synes heller ikke at det er greit om den eneste plassen de kan bevege seg på, ender opp med å være i boligstrøkene. Selv om de er flinke til å plukke opp hestelorten etter seg, så vil de ikke ha mulighet til å få med seg alt. De tenker at, det ikke kan være like artig for dem som bor der å se spor av hestelort uten for husene sine.

– Det er veldig trist om skogen blir borte. Vi bruker den masse og trives med å bruke skogen til å lufte hestene våre. Vi føler oss ikke ønsket siden det ikke blir en annen ordning til oss, sier Milena.

Les mer om: [Nordby](#) [Ridning](#) [Skog](#)

Ås Avis

Likt 4,9 k likerklipp

Vedlegg 2: Dokumentasjon av arealinns spill

Som en del av høringen av planprogrammet til kommunedelplanen, inviteres interessenter til å komme med arealinns spill. Denne sjekkliste (se under) brukes ved dokumentasjon av arealinns pillet. Frist for innlevering av arealinns piller er 19.06.2023. Det er samme frist som for generelle høringsuttalelser til planprogrammet.

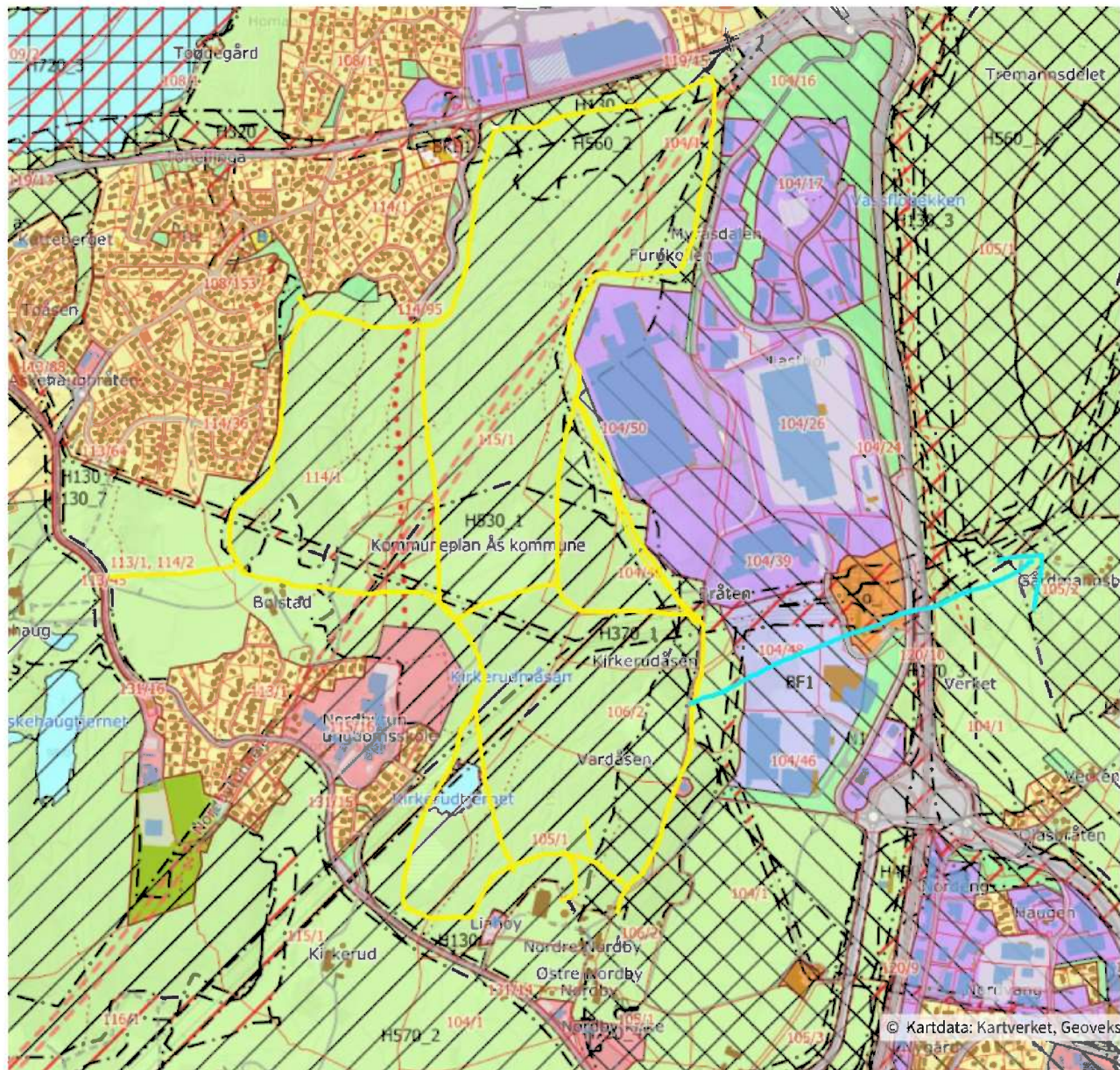
SJEKKLISTE – AREALINNS PILL TIL KOMMUNEDELPLANEN		
1. Fakta om arealinns pill		Kunnskapsgrunnlag
Adresse mv.	a. Område/skolekrets	Nordby
	b. Adresse	Nordby skogen
	c. Gårds- og bruksnummer	Mange forskjellige eiere i det området. Noen er 106/2, 104/49, 115/1, 114/1 se kart under tabell
	d. Forslagstiller	Follo Hestesportklubb. Klubben har i dag 157 medlemmer. <u>Av disse er 20% under 15 år og 60% under 20 år.</u> Link til info om ryttersporten i Ås kommune og statistikk . Se den i presentasjonsmodus for å få filmer til å virke. https://docs.google.com/presentation/d/1jGavVjoXqT0gNLj-ZezAGMCIWePs7f82Yb0b6vsZ3o0/edit#slide=id.p
	e. Dagens arealformål	Skog
	f. Områdets størrelse i dekar (daa)	Ca 1000 trenger kun stier ikke hele området
Planformål - gjeldende, ønsket	g. Formål i gjeldende kommuneplan	Kommunekart/Kartlag Kommuneplan- se kart under
	h. Hensynssone i gjeldende kommuneplan	Kommunekart/Kartlag Kommuneplan
	i. Ønsket formål	Ønsker ridestier som ikke er i trafikken samt viltbro til Nøstvedtmarka for trygg passering for ryttere over E18. Nb: Hester kan ikke gå i myr, planker eller på steinete underlag. Se kart nederst. Gult er forslag til stier, Blått er til viltbro overgang. Se kart siste side
2. Kart – arealinns pill		Kunnskapsgrunnlag
Kart	a. Vedlagt kart	Kommunekart/Kartlag Grunnkart/Eiendom
3. Dokumentasjon av arealinns pill		Kunnskapsgrunnlag

Komm. føring	a. I tråd med kommunens langsiktige arealstrategi i planprogrammet.	Kommuneplanens samfunnsdel vedtatt 15.06.2023.
Lokalisering og Transport	c. Avstand til Ås stasjon (kommunesenter)	Kommunekart/Meny/Tegn i kart
	d. Nærhet til gang- og sykkelveger	Kommunekart/Kartlag Gang og sykkelvei Kommunekart/Meny/Tegn i kart
	e. Nærhet til kollektivtilbud	Ruter.no/Stoppesteder – <i>Norby kirke</i>
	f. Veinett - Avstand og adkomst til europaveg, fylkesveg og kommunal veg.	Kommunekart/Meny/Tegn i kart
Natur-, landbruk-, friluftsliv	g. Landbruk og skog - Dyrka og dyrkbar jord - Produktiv/uproduktiv skog	Kommunekart/Kartlag AR5
	h. Naturmangfold - Nasjonalt viktige arter - Utvalgte naturtyper - Naturtyper etter DNs håndbøker	Kommunekart/Kartlag Natur
	i. Små- og storvilts trekkruiter	Kommunekart/Kartlag Vilt
	j. Kulturminner og kulturlandskap	Kommunekart/Kartlag Kulturminner
	k. Friluftsjntresser	Kommunekart/Kartlag Friluftsliv
	l. Støy	Kommunekart/Kartlag Trafikk
M	m. Vannmiljø - nærhet til	Kommunekart/Kartlag Grunnkart/Vann
	n. Fjernvarme - avstand til	Kommunekart/Kartlag
Infrastruktur	o. Vann og avløp - avstand til	Kommunekart/Kartlag
	p. Flom og overvann	Kommunekart/Kartlag Flom
Risiko- og sårbarhet	q. Grunnforhold og rasfare - kvikkleire	Kommunekart/Kartlag Samfunnssikkerhet og Kartlag Geologi
	r. Trafikksikkerhet - Registrerte ulykkespunkt	Kommunekart/Kartlag Trafikk
	s. Høyspentledning	Kommunekart/Kartlag Grunnkart

Kart er på neste side.

Ønsker ridestier som ikke er i trafikken samt vilt bro til Nøstvedtmarka for trygg passering for ryttere over E18. Nb: Hester kan ikke gå i myr, planker eller på steinete underlag.

Gult er forslag til stier, Blått er til viltbro overgang.

Høringsuttalelse (KF-239)

Referansenummer: 224XEC

Registrert dato: 16.06.2023 11:56:27

Antall vedlegg: 1

Innledning

Uttalelsen gis

☒ På vegne av foretak/lag/forening

Opplysninger om foretak/lag/forening

Organisasjonsnummer

971256141

Foretak/lag/forening

Ås IL

Adresse

Postboks 167

Postnummer

1431

Poststed

ÅS

Telefon

90419006

E-post kontakt

daglig.leder@asil.no

Uttalelse

Har du/dere fått tilsendt høringssaken i adressert sending fra kommunen

☒ Ja

Navn på høringssaken

☒ Sak 23/08994 Høring og ettersyn - Planprogram for kommunedelplan for nærmiljø- og idrettsanlegg og friluftsområder

Dato på kommunens høringsbrev

08.05.2023

Uttalelse

☐ Jeg ønsker å helt eller delvis uttale meg i tekstfelt under

☒ Jeg har min fulle uttalelse i egne dokumenter som jeg ønsker å laste opp som vedlegg

Vedlagt dokumentliste

Høringsinnspill_Planprogram for kommunedelplan idrett_ fysisk aktivitet og friluftsliv_Ås IL_160623.pdf

Høringsuttalelse fra Ås IL og Ås IL fotball

Utkast til planprogram for kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv

Vi tillater oss å kommentere og foreslå tilleggstekst som utdyper idrettens vesen og karakteristika, for å sikre at planen utarbeides med det beste kunnskapsgrunnlaget. (punktene under referer til programplanutkastet sine)

1.3. Bakgrunn for planarbeidet

I tillegg til ønsket om å bidra til å få flere fysisk aktive, er det viktig at kommunen legger til rette for at de som allerede er aktive, som f.eks. driver aktivt med idrett, kan fortsette med dette.

Den som driver med idrett, gjør det ikke kun for helsas skyld. Idrett, ikke minst den organiserte medlemsbaserte idretten, er et sted å møtes i sosialt fellesskap, et sted å utvikle seg som menneske, et sted å måle krefter og ferdigheter med seg selv og andre, et sted for samarbeid, et sted for ansvar og omsorg overfor andre.

Den organiserte og medlemsbaserte idretten skiller seg fra den egenorganiserte fysiske aktiviteten på mange plan. Det benyttes fysiske anlegg og fasiliteter hvor utøvere som regel tilbys trener- og lederressurser. Opplegg og organisering tilpasses alder og ferdigheter, slik at både personlig utvikling og sportslige ambisjoner kan ivaretas.

Den organiserte og medlemsbaserte idretten driftes først og fremst ved hjelp av frivillig innsats fra foreldre/foresatte, utøvere selv og andre, dog skjer det også en viss grad av profesjonalisering på trenersiden også av breddeidretten.

Idretten benytter seg i stor grad av fysiske anlegg og fasiliteter (baner, haller, basseng, mv). I Ås er de fleste av disse, men ikke alle, kommunalt eid. Vekst og utvikling i idretten er derfor avhengig av samarbeid med kommunen for at omfang av og tilstand til anlegg og fasiliteter skal holde tritt. Selv om mange anlegg er kommunale/offentlige, bidrar idretten til drift og vedlikehold og ikke minst til organisering av aktivitetene der. En hensiktsmessig utvikling av idrettsanlegg i Ås må skje i en tett dialog med idretten og i et overordnet og langsiktig perspektiv.

2. Kunnskapsgrunnlag

I pkt 1.4. vises det til rammer og føringer for kommunedelplan, i form av nasjonale regionale og lokale føringer. Det vises til førende dokumenter, stort sett stortingsmeldinger, regional planer og kommunale planer. Vi undres over at flere av dokumentene er nokså gamle og at utvalget er magert.

Når det kommer til kunnskapsgrunnlaget for å utarbeide en kommunedelplan forstår vi det slik dette skal ivaretas gjennom å oppdatere såkalte barnetråkkregistreringer, dokumentere den demografiske situasjonen i dag og framover, telle opp antall relevante idretts- og friluftslivsanlegg, -områder og turferdselsårer, samt finne ut og beskrive lokalbefolkningens fysisk aktivitet.

Her skal vi kommentere og foreslå tilleggspunkter til de som står i høringsdokumentet.

2.1.2. Fysisk aktivitet i Ås

Vi vil anbefale at man i tillegg til de 2 underpunktene forsøker å finne ut følgende knyttet til idrettsutøvelse:

- Hvor stor andel av befolkningen driver med idrett, organisert og uorganisert?
- Hvordan fordeler idrettsutøvelsen seg blant ulike aldersgrupper?
- Hvilke typer idrett driver barn, unge og voksne – og hvordan fordeler de seg antallsmessig på de ulike typene (hvor mange barn og unge er medlemmer i den organiserte idretten)?
- Hvilke idretter er i vekst- hva er trendene framover?

Innledningsvis (**pkt 1.3.**) vises det til at fysisk aktivitet har helsemessige, klima- og miljømessige virkninger. Det vises til et mål om at alle skal kunne være fysisk aktive og at vekstkommunen Ås må sikre nok arealer for fysisk aktivitet, nok friluftsområder og ferdselsårer for en voksende befolkning

I denne sammenhengen mener vi det er viktig å vektlegge betydningen av at utviklingen av idrettsanlegg holder tritt med både befolkningsøkning og nye behov og ønsker knyttet til idrettsutøvelse og fysisk aktivitet.

Det er verdt å understreke at dedikerte/planbelagte arealer og eksisterende idrettsanlegg bevares, driftes og utvikles på en måte som gjør dem anvendelige for videre bruk og utvikling i framtida.

Som sentral del av kunnskapsgrunnlaget for en plan som denne finner vi det derfor viktig at det innhentes dokumentert kunnskap om hvilken **nytte og betydning (idretts)anlegg har for fysisk aktivitet**.

Her har vi funnet fram til en av sikkert flere gode og ferske rapporter som dokumenterer svært relevante og interessante funn om sammenhengen mellom anlegg og fysisk aktivitet. Noen klipp fra denne

«Gode vaner for trening og fysisk aktivitet fører til en rekke nyttevirksomheter både for den enkelte og for samfunnet. Dette innebærer for eksempel bedre helse, bedre skoleprestasjoner, et mer aktivt arbeids- og samfunnsliv, økt livskvalitet, egenopplevd nytte fra frivillig tidsbruk og publikumsnytte ved arrangementer. Sannsynligheten for å drive med organisert og egenorganisert trening øker med spillemidler som gis til idrettsanlegg. Videre finner vi at desto større variasjon i typer av anlegg, desto mer fysisk aktivitet driver ungdommene med, forutsatt at det også er investert i større anlegg med kapasitet til mange brukere.

...mangelen på idrettsanlegg er den største begrensningen for deltakelse i fysisk aktivitet blant barn og ungdom.. Nye investeringer er ikke bare nødvendig for å dekke etterspørselen, men det er nødvendig for å sikre en bred rekruttering blant barn og unge. For å kunne få inkludert flest mulig trenger man de store volumanleggene i nærheten av der folk bor, og man trenger investeringer som tilrettelegger for nisseaktiviteter slik at man får sikret et bredt tilbud. De gode og riktige investeringene i idrettsanlegg fører til mer bruk, bedre rekruttering og mer fysisk aktivitet.

...desto større variasjon det er i typer av anlegg, desto mer fysisk aktivitet driver ungdommene med. Variasjon er ikke i seg selv tilstrekkelig, man er også avhengig av at investeringene er på et visst nivå som rommer anlegg med kapasitet til mange brukere.»

Kilde: Strøm, S, Skulstad, A og Godeseth M. (2022): Nytt av idrettsanlegg og betydning for fysisk aktivitet, en samfunnsøkonomisk analyse av virkninger på folkehelse og produktivitet. Vista analyse, Rapport 2022/20

2.1.7. Organisering, oppfølging, samarbeid

Vi foreslår at listen med spørsmål utvides med følgende:

- Hvordan samarbeides det om videre utvikling, sikring, vedlikehold og bruk av arealer, anlegg og fasiliteter for idrett og friluftsliv?
- Hvordan fungerer kommunens organisering og tjenester rettet mot frivillige for å fremme økt fysisk aktivitet og idrett?

Kilde: Ås ILs innspill av 26.6.18 til Frivilligmeldingen(utkast) for 2020-23

Arealinnspill

Vi finner det krevende å skulle komme med detaljerte og konkretiserte arealinnspill som følger den vedlagte malen på dette stadiet i planprosessen. Vi vil svært gjerne bidra i diskusjonen om arealer når selve planarbeidet starter og gir i det følgende mest en idrettsmessig bakgrunn og noen betraktninger til temaet, samt gjentar noen arealinnspill som vi har kommet med i andre sammenhenger de siste årene.

Den 1.9.2018 sendte Ås IL et innspill til kommunen via Ås idrettsråd som da inviterte til et idrettspolitisk møte med kommunens politikere. Vi mener at det meste av innholdet står seg også i dag og sakser fra innspillet:

1. Behov for flere idrettsanlegg

Det bør være en kjent sak at en del idretter i Ås lider under dårlige vilkår på anleggssiden. Vi tilpasser våre aktiviteter til dagens virkelighet, men opplever store utfordringer med videre utvikling og vekst. Eksempler er

- Ås Fotball som må endre treningstider og steder fortløpende gjennom sesongen avhengig av antall kamper på Ås Stadion/OBW-hallen fra uke til uke. Spesielt utsatt er eldre ungdom som skifter treningstider fra tidlig ettermiddag til sein kveld etter hvor det er ledig anlegg.

- svømmegruppa som har lange ventelister av barn som ønsker å gå svømmekurs, men som må avvises pga. for liten kapasitet i svømmehallene,

- basketgruppa som må trene alt for sent på kvelden for yngre spillere,

- håndballag som nesten aldri får trene i hel hall og

- friidrettsutøvere som reiser milevis hver uke til andre kommuners haller for å kunne trene inne om vinteren.

(kommentar: mye er blitt bedre med de nye fleridrettshallene)

2. Kommunale og fylkeskommunale planer for anleggsutvikling i Ås

Vi savner en helhetlig plan for en videre utvikling og utbygging, rehabilitering og vedlikehold av idrettsanlegg og områder/arealer for idrettsutøvelse i kommunen. Til nå har utvikling og tilrettelegging vært preget av enkelttiltak, delvis som «vedheng» til skoleutbygginger (jfr Rustad skole, Solberg skole, Åsgård skole) og ikke som tydelige og selvstendige idrettsanleggprosjekter basert på behov, ønsker og ambisjoner på vegne av befolkningen i kommunen, nå og i framtida.

I det vedtatte **handlingsprogram 2018-21 for Ås kommune** står det bla følgende under DELMÅL 1.3 *Ås skal ha en utforming som fremmer folkehelse og livskvalitet:*

«Kommunen vil sikre god tilgang til grøntområder og anlegg for idrett, rekreasjon og fysisk aktivitet»

Vår erfaring er at idretten i liten grad, og ofte for sent, inviteres til dialog og medvirkning i arbeidet.

3. Idrettens behov og innspill til videre utvikling av idrettsanlegg i Ås kommune

Ås IL kan ikke snakke på vegne av alle idrettslige interesser. Men vi representerer et bredt tilfang av idretter og vi er det største idrettslaget i kommunen, og drister oss derfor til å være litt generelle og overordnet her.

Dagens behov og situasjon når det gjelder idrettsanlegg er delvis prekær for noen idretter.

Morgendagens behov og situasjon vil både forsterke dagens og på noen områder være annerledes

enn dagens. Befolkningens preferanser kan endre seg, delvis pga. tilbudets beskaffenhet (f. eks. slutter med basket eller friidrett pga. manglende eller for lite tilfredsstillende treningsmuligheter) og delvis pga. større interesse for idretter som vi i dag ikke tilbyr.

Begge deler bør vi diskutere sammen, idretten og politikerne/befolkningens representanter, slik at vi kan se muligheter og utfordringer og legge til rette for en ønsket utvikling.

I tillegg til de planlagte utbyggingene av idrettshaller på skolene, vil det i hvert fall være behov for/etterspørsel etter: (se nærmere konkretisering av behov og forslag senere i dokumentet)

- Et svømme- og badeanlegg for svømmeopplæring, til trening og konkurranser innen vannidretter, og til rekreasjon, rehabilitering og velvære for allmenheten og ulike grupper
- Et sentralt fotballanlegg som tilfredsstiller behovet for trening og konkurranse til alle barn og ungdom som ønsker å delta i Ås fotball og Ås tilrettelagt fotball.
- Et kunstsnoanlegg, som sikrer snøbasert skiopplæring og-trening for barn og unge spesielt og allmenheten generelt
- Et innendørs is-anlegg for skøytebaserte idretter. For eksempel har Ås IL en skøytegruppe, som i praksis har «ligget på sotteseng» i mange år pga. manglende isfasiliteter i kommunen. Å sprøyte noen få skolegårder når det kommer kulde i ny og ne om vinteren er fint for lek og moro, men gir ikke grunnlag for permanent aktivitet i en skøytegruppe
- Et aktivitets- og friluftsområde for sommer- og vinteraktiviteter, som barmarkstrening for ski, jogging, styrketrening osv., aking, skihopping og skigåing, skicross mm.

Vi mener ikke at alt dette nødvendigvis er kommunens ansvar å realisere. Idretten er beredt til å ta tak og være konstruktive bidragsytere til å finne løsninger under planlegging, til finansiering og ikke minst drift. Ås IL har i forbindelse med den forestående utbyggingen av idrettshall ved Ås videregående i regi av fylkeskommunen, sjekket hvordan andre kommuner og idrettslag har samarbeidet om utviklingen av idrettsanlegg og haller. Slikt vil vi selvsagt være villig til og interessert i å bidra med videre. Gjennom vår tilknytning til Idrettsforbundet og ulike særforbund sitter vi på et verdifullt kontaktnett av ekspertise og erfaringer om ulike typer idrettsanleggsutbygginger.

4. Medvirkning, samhandling og kommunikasjon om videre utvikling av idrettsanlegg

- Vi oppfordrer kommunen og Idrettsrådet om å etablere en arena og en prosess for utvikling av en handlingsplan for realisering av målsettingen i handlingsprogrammet om å sikre grøntområder og idrettsanlegg.
- Ås IL er villig til å delta aktivt i de prosesser og fora som måtte synes mest hensiktsmessige for å få fram en realistisk handlingsplan, basert på felles ønsker og ambisjoner mellom idrett og befolkning
- Vi ber igjen om at kommunen etablerer «en dør inn» til administrasjon når det gjelder dialogen med idretten, enten det handler om utvikling eller daglig drift.
- Vi mener at all fordeling av tid og arealer til idrettsformål ved skoler og haller osv. må sentraliseres og kvalitetssikres gjennom det eksisterende Hallutvalget. Dagens ordning med at skolene selv fordeler tid i sine gymsaler er lite tilfredsstillende og til dels meget uprofesjonell og uforutsigbar. Det er dessuten viktig at så lenge innearealer i idrettshaller og gymsaler som er ment og tilrettelagt for idrett, prioriteres nettopp for idrett og ikke til andre

«gode formål». (Vi har f.eks. i høst erfart at ungdomsskolen har prioritert Kulturskolen foran idrettslag ved tildeling av tid i sine gymsaler, i tillegg til at det aldri ble utlyst noen søknadsfrist.)»

Noe har altså skjedd og noe er på gang, men mye gjenstår ennå.

Her kommer noen konkretiseringer knyttet til arealer og anlegg for idrettsutøvelse.

Svømmehall

Det har i mange år vært klart at Ås kommunes befolkning trenger en ny svømmehall, for folkebad, svømmeopplæring, livredning og svømmetrening/konkurranser, samt annen relevant bruk. De to eksisterende svømmehallene benyttes nå til bristepunktet og de begynner å bli gamle og nedslitte.

Ås IL svømmegruppe har gitt mange innspill, både muntlige og skriftlige, til hvorfor og hvordan man kunne starte en prosess i kommunen som resulterer i en svømmehall. Her vil vi kort oppsummere de viktigste punktene:

Ny svømmehall i Ås, med følgende målgrupper og funksjoner:

Publikum

Skolesvømming

Idrett

Opplæring

Livredning

Tilrettelagt for brukergrupper med spesielle behov
Samarbeid med idrettslagene om drift og tilbud tilpasset de ulike brukergruppene

Ås IL Svømming er den største gruppa i Ås IL og hadde i 2022 nesten 500 deltakere på svømmeskolen og 70 svømmere på svømmepartiene. I tillegg deltar ca. 15 voksne i en egen treningsgruppe.

I dag foregår treningen ved i alt 4 ulike haller i løpet av en normaluke, altså må de ut av kommunen for å trene.

Vi er opptatt av å nå målgrupper som ellers ikke ville fått tilgang til tilstrekkelig svømmeopplæring. Som et ledd i dette arbeidet, arrangerer vi jevnlig intensivkurs blant annet for barn med minoritetsbakgrunn.

Generelt er klubbens nåværende tilgang til svømmehaller er en betydelig begrensning for dens utviklingsmuligheter. Et bedre tilbud på dette området vil gjøre det mulig å øke omfanget av virksomheten. Vi opplever ikke at det er mangel på interesse, men vi har hatt problemer med få plass til alle som ønsker å delta.

Ved vurdering av fremtidige hallalternativer må det også tas hensyn til en betydelig befolkningsvekst som ikke kan håndteres innenfor dagens hallkapasitet dersom en like stor andel av befolkningen skal få et svømmetilbud.

Generelt om svømmeanlegg

Ved et eventuelt nytt anlegg bør det legges vekt på å møte behov fra ulike brukergrupper. For å tilfredsstille dette, bygges det i dag ofte anlegg med 3 bassenger.

- Hovedbasseng for svømming og ev. stuping.

- Opplæringsbasseng.
- Velværebasseng.

Hovedbasseng

Til en kommune som Ås bør hovedbasseng minimum være på 25mx15,5 (seks baner) pluss opplæringsbasseng med hev- og senkbar bunn på 12,5mx9,5m (8,5m pluss rullestolrampe). Man kan vurdere 25mx21m hovedbasseng (åtte baner) for å ha plass til klubbtrening og publikumssvømming samtidig.

Eventuelt også: Tilrettelagt for stup med 4,5 dybde og stupetårn 3,5m sviktstupebrett/ 5m tårnstup.

Opplæringsbasseng

Man kan også vurdere et større opplæringsbasseng (12,5mx12,5m), eller to opplæringsbassenger. Typisk er 12,5 lengde med hev-/senkebunn. Denne type løsning sikrer at svømmeopplæring kan gjennomføres på en trygg måte uavhengig av deltagerens kroppslengde. Alternativt kan hovedbassenget bygges med mulighet for å dele av bassenget og benytte hev-/senkebunn i deler av bassenget.

Velværebasseng

Basseng med høyere vanntemperatur for brukere med spesielle behov.

Kostnader

Det varierer ekstremt med valg av løsninger, valg av materialer, regionale konjunkturer i entreprenørbransjen og annet. Men ifølge prosjekteringselskapet Asplan Viak er den mest avgjørende faktoren for kostnader valg av entrepriseform. Den desidert dyreste, men likevel mest brukte, entrepriseformen er totalentreprise.

Som en grov tommelfingerregel sier Asplan Viak at et svømmeanlegg koster 210.000 kroner per kvadratmeter vannflate. Minimumsløsningen jeg skisserte over skulle da koste mellom 100 og 110 millioner kroner. Det kan gjøres billigere – hør med Aurskog-Høland kommune. Åtte baner i stedet for seks blir 20-30 millioner dyrere.

Finansieringskilder

- Spillemidler fra Kulturdepartementet (via fylkeskommunen)
- kommunebudsjettet
- Sponsorer/andre bidrag

(NB! Disse spesifikasjonene er fra 2018)

Lokalisering: sentrumsnært.

Plasseringsmuligheter:

- Ved Ås ungdomsskole/Ås svømmehall/Ås stadion
- NMBU, øst for Realtek, og ved Eika
- Sørøst for Moer, vestsida av jernbanen
- Myrveien v/ Ås treningssenter

Friddrettsarealer til tekniske øvelser

Det bør være godt kjent at med (det foreløpige) tapet av grusbanen ved Ås stadion, mistet friidretten plass for kastøvelser på stadion.

Friddrettsgruppa holder til på Ås stadion i sommerhalvåret. Her har vi gode treningsfasiliteter for løp, hopp og kule. I årene med midlertidig modulscole på grusbanen ved Ås stadion er kastringen for diskos og slegge plassert på Lillebrand ved NMBU. Fra våren 2022 har en nyoppusset Storebrand arena bidratt med enda større anleggskapasitet utendørs, samt en ny treningsarena for spydkast som Ås ikke har hatt tidligere. Flere av treningsgruppene har lagt enkelte treninger til Storebrand/Lillebrand.

Utfordringen med denne løsningen er at man dermed må dele opp treningen på ulike steder. Dette er uheldig for rekruttering av og å kunne holde på yngre friddrettsutøvere over tid. Det er dessuten en belastning på trenerressursene, som må dele seg, man kan ikke samordne ulike treningsøvelser på samme kveld mv. Et annet viktig moment er at vi ikke kan arrangere brede friddrettsstevner på Ås stadion så lenge vi mangler anlegg for kastøvelser.

Friddrettsgruppa i Ås IL teller rundt 75 utøvere (31.12.22) og omtrent halvparten er voksne. Rekrutteringen av barn og unge går litt i bølger og etter at innendørshallen åpnet har denne gruppa vokst og vil nok vokse framover. Gode fasiliteter samlet er altså en nøkkel.

Skiløyper, kunstsnoanlegg og rulleskiløyper

Å drive med ski og langrenn i Ås er ikke lett. Snøvintrene er stort sett blitt få og korte. Uten kunstsnoanlegg må treninger foregå på barmark og utenbygds. Men gruppa holder ut, har treninger i Drøbak, helgesamlinger til fjells og andre snoområder, kjører løyper og arrangerer karusellrenn for barn når det snør i Ås. Da viser lokalbefolkningen stor takknemlighet og begeistring over at det faktisk finnes skientusiaster som tar et tak for alle som vil gå på ski lokalt.

Det er ekstra viktig å bevare og videreutvikle anlegg som kan tas i bruk raskt og som egner seg for de klimatiske forholdene vi har i Ås. Her skisserer vi noen ideer.

Bevare dagens skiløyper og traseer

Det er viktig å bevare og vedlikeholde dagens skiløyper og traseer. Skigruppa har sitt anlegg ved Nordskogen i NMBU sin skog. Det er også viktig å bevare andre løypetraseer som går der folk bor, som i Ashjemskogen, Kroer, Nordby, mot Vestby og Frogn.

Kunstsnoanlegg

Hvis Ås kommune fremdeles skal ha et tilbud til skiløpere og legge til rette for langrenn som en aktivitet som kan bedrives i vintermånedene bør det etableres et sted for kunstsnoproduksjon som kan brukes av kommunens innbyggere. Dette kan være et viktig tilbud spesielt for barn som vil lære å gå på ski og for trening.

Et kunstsnoanlegg vil skape mye aktivitet. Realistisk og innenfor en overskuelig tidshorisont ser vi for oss et kunstsnoanlegg som kan produsere sno til et skileikområde rundt varmestua ved Nordskogen og en sløyfe på ca. 750 m. (se under for alternativ lokalisering)

Kostnader

I 2018 antydte vi følgende kostnader ved etablering av et slikt anlegg:

2 kanoner- ca 2 x 300 000,-kr

Pumpe - ca 200 000kr

Leie av kompressor

Pumpehus, grunnarbeider- ca 150 000,- kr.

Totale investeringsutgifter ca 1 mill kroner.

Nesodden skigruppe får vann av kommunen og kommunen dekker driftsutgiftene for produksjonen av snø.

Rulleskiløype

Det bør settes av areal til rulleskiløype. Dette kan bidra til å rekruttere barn og unge til langrenn. En rulleskiløype vil kreve mindre snø vinterstid hvis den kan prepareres. Man kan også vurdere kunstsneproduksjon i sammenheng med etablering av rulleskiløype.

Mulig plassering for kunstsneanlegg og rulleskiløype

- Kroer skole
- Rundt/ved Ås stadion

Arealer og områder for orientering

I forbindelse med hogst brukes det i dag nesten konsekvent store maskiner og det avvirkes som regel større åpne flater (snauflater). I populære tur- og skogområder i nærheten av der folk bor (nærskogen) burde skogbruket vært mer forsiktig med bruk av hogstmetode.

I «Mål og retningslinjer for forvaltning og drift av Oslo kommuneskoger 2018-2027» heter det at «I nærskogen til bebyggelsen skal det legges særlig vekt på estetisk utforming ved hogstinngrep, **og omfattende hogstinngrep skal søkes unngått**. Enkelte skogpartier skal settes igjen urørt, men trær som utgjør en sikkerhetsrisiko kan hogges». En tilnærming flere kommuner og skogeiere bør følge.

Ås kommune bør vurdere å gjøre som Oslo kommune.

Ås stadion, grusbanen og arealene rundt ungdomsskolen

Ås stadion ble bygd av medlemmer i Ås IL i en enorm dugnad (anslått til over 20.000 arbeidstimer) og sto ferdig etter daværende planer i 1963. I 1975 ble et forfallent garderobeanlegg erstattet av Klubbhuset. Anlegget er seinere blitt utviklet i tråd med reguleringsplanen med tennisbaner i sør, også bygd på dugnad, fotballhall, en mindre ball-flate, flere generasjoner orienterings- og sprint-orienteringskart (Ås IL), styrketreningspark og lagerbygning for friidrettsutstyr (Ås IL, bygges 2023).

Ås stadion ble planlagt som en «idrettspark» etter samme idé som Storebrand stadion. Det skal være et grønt, vakkert og åpent anlegg; offentlig park og idrettsanlegg i ett. Her skal en kunne komme omtrent når som helst og bruke anlegget – eller bare vandre gjennom og se idrettslig utfoldelse i grønne omgivelser. «Mangelen» av publikumstribuner og mangel av stengende gjerde rundt anlegget er altså ingen mangler – men bevisste planmessige grep.

Ås stadion er planlagt og bygd som kommunens eneste fullskala idrettsanlegg, med funksjoner som ligger til grunn for slike anlegg i hele Norge og skal minst romme fotballbaner og fasiliteter for alle baneøvelser i friidrett.

Slik fungerte også Ås stadion inntil kunststoff på fotballbanen og løpebanen i 2006 umuliggjorde kastøvelser ut over kulekast. Disse ble først henvist til grusbanen, og anlegget fungerte da fortsatt etter intensjonen. Men da den midlertidige moduls skolen ble bygd, måtte kasterne helt ut. De fikk et begrenset tilbud på Lillebrand på NMBU. Siden er Lillebrand bygd om for bl.a. styrketrening og sandvolleyball, og kastbruken på Lillebrand-Storebrand synes pr 2023 som mindre aktuell. Erfaringene har vist at det også er ganske ødeleggende for idretten å måtte splitte sin virksomhet ved både ved trening, og konkurranser. Miljøet blir splittet (kasterne deltar ofte også i løp og hopp) og arrangementsstabene må doubles. Det må legges til grunn at det ikke er mulig å kombinere modulbyggets eksistens med kastøvelsene på en akseptabel måte. Dispensasjonssøknaden innebærer med andre ord at Ås kommune ikke lenger vil ha noe fullskala idrettsanlegg.

Ås kommune ga midlertidig dispensasjon fra reguleringsplanen for oppføring av modulbygg for skole i 2016, som har varighet til høsten 2023.

Samtidig som behovet for areal har økt med en økende befolkning, har utvikling av idrettsanlegg i Ås sentrumsområde ikke vært tema for noen kommune- eller kommunedelplan siden 1980.

I alle disse årene har idrettens bruk av området Ås stadion vært sterkt negativt påvirket: Direkte ved at kapasiteten på «Grusbanen» rett og slett har vært borte. Indirekte både ved vanskeligere trafikkforhold, og ved at skolebruken har medført betydelig med slitasje, og av og til hærverk. Dette har medført merarbeid og merkostnader både for kommunens drift og for frivilligheten på Ås stadion.

Forutsetningen for idretten og Ås IL spesielt har hele tiden vært at banen skulle tilbakeføres til bruk for idrett. Dette har vi sett fram til og planlagt for.

Friidretten mistet arealer til sine kastøvelser ved omgjøring av grusbanen til skoleplass og har ikke fått nå i erstatning. Vi har i dag ingen steder å trene kastøvelser i sentrale Ås. At det er muligheter på Storebrand/Lillebrand er bra, men ikke fullt ut tilfredsstillende for gruppas behov, som trener de andre tekniske øvelsene og selvsagt løping på Ås stadion. Dersom fotballens ønske om å anlegge kunstgressbane på den tidligere grusbanen, vil friidrettsgruppa fremdeles stå uten arealer for kastøvelser i umiddelbar nærhet til stadion.

Idrettslaget er helt samstemt i at det er viktig å kunne lokalisere mest mulig idrettsaktivitet samlet og rundt Ås stadion. Derfor må alle muligheter sjekkes ut. Det er i dag ganske store arealer mellom FV 152 /CoopExtrakrysset og Ås stadion. Disse burde i sin helhet vært benyttet til idrettsformål og særlig stykket sør for tennisbanen bør utnyttes bedre.

Likeledes bør man kunne se på arealene nord for OBW-hallen(fotballhallen) og klubbhuset, vest for gymsalbygget til ungdomsskolen og fram til Langbakken.

Fotballens behov for flere baneområder/anlegg

Aller først vil vi understreke at for Ås IL betyr fotball sine aktiviteter og behov gjelder Ås IL fotball og Ås IL tilrettelagt fotball.

Ås IL tilrettelagt fotball trener i dag først og fremst inne i hall om vinteren og ute på gressbane sør på Moer boligområde om sommeren. Gruppen teller i dag rundt 25 utøvere, og potensialet for vekst er stort, men avhengig av gode og lett tilgjengelige spillearealer. Det betyr at mye av de behovene som Ås IL fotball beskriver under også omfatter Ås IL tilrettelagt fotball

Ås IL fotball trenger mer areal for trening og kamp. Spesielt viktig er treningsareal på vinterstid hvor OBW-hallen er eneste sted vi kan trene. Med dagens medlemsmasse må vi redusere treningstiden på vintertiden og hverken barn, ungdom eller voksne får trene så mye som de ønsker, sjøl om vi benytter hallen 15:00-22:00 mandag – fredag og fulle dager lørdag og søndag.

Med dagens aktivitet er arealene på Ås stadion også for lite til å dekke behovet som kamp og treningsarena i fotballsesongen og vi må flytte mye trening til Bjørnebekk og Kroer stadion (også kamparena). Vi deler Ås stadion med friidretten, noe som legger begrensninger på fotballaktiviteten på dager med friidrettstevner.

Vi ønsker å lokalisere mest mulig aktivitet til Ås stadion, da vi ser det gir best logistikk og passer aller best for familier med flere barn. Og infrastrukturen gjør det enkelt for de fleste å komme seg til og fra Ås stadion på en miljøvennlig måte.

Vårt primære ønske er at den tidligere grusbanen tilbakeføres til idrettsareal og blir en kunstgress fotballbane med undervarme for helårsbruk.

Med mer aktivitet og flere kamparenaer på Ås stadion trengs også en utbygging av klubbhuset med flere garderober og et styrkerom/treningsrom.

Områdene på Bjørnebekk

Bjørnebekk og Kroerbanen benyttes til trening i mai – september. På begge steder er det behov for garderobefasiliteter. Mangelen på garderobemuligheter gjør Kroerbanen uegnet som kamparena.

Blir det ikke etablert helårsfotballbane på Ås Stadion (grusbanen/modulskolen) må dette etableres på Bjørnebekk slik at vi kan trene hele året der og benytte dette også som kamparena på vinterstid.

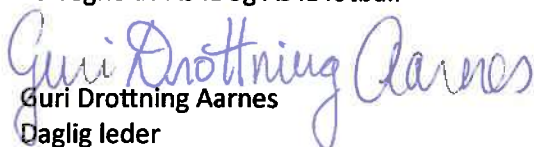
Fotballbanene bør opprettholdes/videreutvikles, driftes og suppleres med etablering av et enkelt garderobeanlegg.

Uteanlegg for organisert og uorganisert aktivitet

Det er svært viktig å finne og utnytte arealer i nærheten av skoler og der folk bor til områder for aktiviteter av typen street-basket, sandvolleyball, sandhåndball osv. Vi kommer gjerne tilbake med innspill og kommentarer til dette.

Ås, 16.6.23

På vegne av Ås IL og Ås IL fotball

Guri Drottning Aarnes
Daglig leder

Geir Sneis
Daglig leder

Høringsuttalelse (KF-239)

Referansenummer: JAD6B5

Registrert dato: 19.06.2023 14:08:48

Antall vedlegg: 2

Innledning

Uttalelsen gis

☒ På vegne av foretak/lag/forening

Opplysninger om foretak/lag/forening

Organisasjonsnummer

927509474

Foretak/lag/forening

Nordby Idrettslag

Adresse

CO/Thor Ringstad Bergveien 4A

Postnummer

1406

Poststed

SKI

Telefon

+4797778103

E-post kontakt

admin@nordbyil.no

Uttalelse

Har du/dere fått tilsendt høringssaken i adressert sending fra kommunen

☒ Ja

Navn på høringssaken

☒ Sak 23/08994 Høring og ettersyn - Planprogram for kommunedelplan for nærmiljø- og idrettsanlegg og friluftsområder

Dato på kommunens høringsbrev

08.05.2023

Uttalelse

☐ Jeg ønsker å helt eller delvis uttale meg i tekstfelt under

☒ Jeg har min fulle uttalelse i egne dokumenter som jeg ønsker å laste opp som vedlegg

Vedlagt dokumentliste

Innspill til arealplan v2.pdf

Innspill til arealplanen 2023.docx

Arealplan Nordby området.

Innspill til arealplan fra Nordby Idrettslag.

Sammendrag om bakgrunn.

Vi har i løpet av 2020 og 2021 gjennomført en prosess i hovedstyret og utarbeidet en strategiplan for idrettslaget. Denne inneholder bl. annet en behovsanalyse relatert til anlegg. I den forbindelse har vi startet med å se på hvilke behov idrettslaget vil ha i fremtiden med dagens idrettsgrupper og nye grener som vi tror/forventer vi vil ha i fremtiden.

Med dette arbeidet har vi kommet frem til behovene og videre har vi sett på plassering på nåværende anlegg. Vi har også sett behovet for tilgang til anlegget både med varetransport, spiller og foreldre til og fra anlegget og kollektivtilbudet.

Vi har også begynt å se på finansieringsmuligheter for et stort anlegg som vil dekke bygdas behov de neste 25 årene.

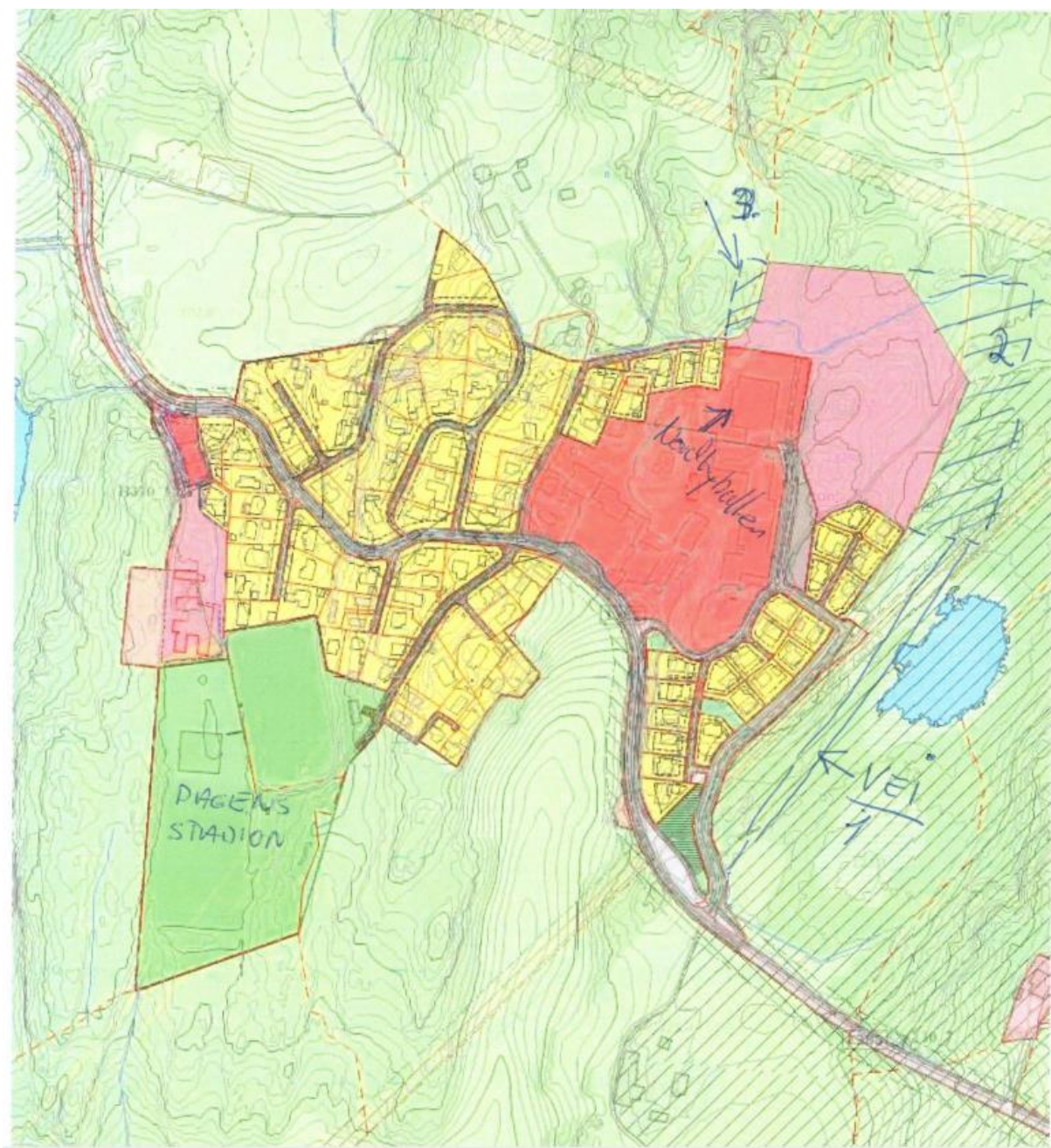
Mye av dette er bare påbegynt arbeid og det gjenstår mye arbeid med planene, likevel velger vi å komme med innspill til arealplanen allerede nå, da vi ser at mye av det gjenstående arbeidet er avhengig av at vi har en plassering for anlegg på plass.

Lenger ned i dette notatet vil jeg komme nærmere inn på de fleste av disse punktene om da mer detaljert. Da vil jeg også belyse/forklare de enkelte standpunktene vi har nærmere.

Konklusjon.

Nytt anlegg bygges nord for Nordbyhallen.

Området omreguleres til idrettslige formål, med en mindre økning av arealet for adkomst vei bl. annet. hvis mulig bør området som reguleres til idrett utvides mot øst og mot sør, slik at en adkomst til anlegget kan være via Kirkerudveien og over myrområdet ved vest siden av Kirkerud tjernet (merket 1 på kartet på siste side). Og med et tilleggsareal som vist på kartet (Merket 2) Området bør også utvides noe mot vest, men bare nok til at man kan vurdere å bygge den nye hallen i forlengelsen av Nordbyhallen. (Merket på kartet med 3).

En løsning kan være at dagens stadion anlegg overføres fra kommunen til Nordby II og at reguleringsplanen åpner for seksjonering og salg av tomter til boligformål. Salget er en del av finansiering for kjøp av området nord for Nordbyhallen og dette overføres til Nordby IL. Resterende blir en del av finansieringen av det nye anlegget.

En annen løsning kan være at kommunen eier tomt til det nye anlegget og at Nordby II får en festeavtale eller en leieavtale på tomten på min. 30 år (Spillemiddel søknader krev ofte minimum 30 år).

En annen løsning kan være at kommunen rett og slett sponser nytt anlegg for å overføre til idrettslaget etterpå. En tredje løsning kan være et samarbeid hvor noe er sponsering og noe er lånte midler med kommunal garanti.

Kommunen vil ikke ha driftsansvaret for anlegg og heller ingen kostnader til daglig drift.

Kommunen bevilger et årlig støtte beløp til NIL tilsvarende dagens kostnader for drift av anlegget på stadion inkl. klubbhus osv. Beløpet indeksreguleres årlig.

Hvilket behov for anlegg vil Nordby Idrettslag ha i fremtiden?

Det er en stor befolkningsvekst i områdene som sokner til Nordby idrettslag. I disse områdene nord for Bølstadbekken som innbefatter Solberg, Nygårdsåsen, Sneissletta, Nesset, Kjærnes, Sjøskogen, Togrenda, Foleslåråsen og Nordby bor det nå ca. 7000 (Tror det stemmer var 5000 i 2016), noe som er ca. 40% av befolkningen i kommunen. Det blir stadig lagt ut nye områder for utbygging i området og det bygges/skal bygges store boligkomplekser på Solberg (Skifabrikken mm), ved Nesset og Askehaugsbakken for å nevne noen.

Denne økningen forventer vi vil påvirke idrettslaget og at vi vil ha sterk vekst i medlemsantallet i årene fremover. Det vil skape et enda større press på dagens anlegg og også stille krav til nye anlegg.

Vi startet prosessen med å se på dagens idrettsgrener som for NIL er fotball, håndball, droneracing og vannpolo. Og hva en forventet vekst på 50% i medlemsmassen de neste årene ville stille av nye krav til anlegg. Vår konklusjon er som følger.

Fotball:

Dagens anlegg på Nordby stadion.

Dagens anlegg består av:

En 11'er-kunstgressbane med flomlys med nesten nytt dekke. Denne banen er i god stand og tilfredsstillende mengde av dagens og fremtidens behov. Mangler er tribuneanlegg, gjerde rundt banen og undervarme. Banen er kun en sommer bane og gjentatte forsøk på å holde den åpen om vinteren med snømåking har vært mislykket pga. beliggenheten og overvann som renner inn på banen ved snøsmelting. Det er kommunen som har bekostet banen og har driften av denne.

En 11'er-gressbane hvor det tidligere også var løpebaner rundt. Dette er nå gjengrodd og banen fremstår som en stor gresslette. Det må gjøres betydelige investeringer i denne banen for at den skal kunne tilfredsstillende dagens krav til banekvalitet, slik at den kan benyttes som permanent trening og kamparena. Benyttes i dag som treningsarena når det er kamper på kunstgressbanen. Det er kommunen som klipper gresset på banen, men utover det er det ikke noe vedlikehold på banen.

Extrahallen (Boblehallen) er en innendørs treningsbane hvor de yngste lagene trener om vinteren. Den er en overtrykksshall med en spilleflate på 34 x 36 m. Det er idrettslaget som har finansiert denne og står for alle kostnader til daglig drift og alle strøm og fyringskostnader. Det er full aktivitet i denne fra tidlig ettermiddag og til sent på kvelden alle hverdager og mye brukt også i helgene gjennom vinteren. Her er kapasiteten nå sprengt, og vi har problemer med å tildele lagene nok treningstid. Det fungerer bra i dag, men med en vekst i antall lag og spillere så vil den fort bli for liten.

Kiosken på banen er i sin helhet påkostet av idrettslaget, men kostandene til strøm går på anlegget og dekkes av kommunen. Kiosken er av nyere dato og dekker behovet til kiosk på banen ved kamparrangementer og trening. Ved en videre vekst vil den dekke behovet også en tid fremover, men vi må ha på plass en kiosk løsning i forbindelse med Extrahallen og vinterdrift også.

Materiallager – Idrettslaget har påkostet en utstyrscontainer som står ved kiosken hvor alle lagene har et lite skap hver for oppbevaring av baller og utstyr. Fungerer tilfredsstillende i dag, men kapasiteten er sprengt og ved en økning i antall lag så vil vi måtte finne nye løsninger.

Klubbhuset og garderobeanlegg. Klubbhuset og garderobeanlegget driftes av kommunen. Tilstanden på klubbhuset er at hele bygget er utdatert og manglende vedlikehold gjør at det fremstår som nesten ubrukelig. Idrettslaget har lagt ned mange timer i klubbhuset de senere årene for å pynte på innvendige flater, men det mangler veldig mye på grunnleggende infrastruktur som strøm, vinduer osv. Vi er også veldig usikre på tilstanden under gulvet. Det knirker ekstremt mye, og man er litt redd for å gå igjennom og havne i kjelleren/underetasjen.

Klubbhuset trenger en total renovering eller at det rives og at man bygger nytt.

Fremtidige behov.

Når vi har estimert fremtidige behov har vi kommet til at behovet er:

1. Kunstgressbane 11'er med undervarme og helårs drift. (Slik at de eldste lagene kan trene ute hele året.
2. Kunstgress 7'er bane, sommer bane
3. Kunstgress 2 stk. 5'er baner, sommer baner
Vi vil se på muligheten til at enten 7'er banen eller de 2 5'er banene kan benyttes som kunstfrossen skøytebane om vinteren, slik at overskuddsvarmen kan benyttes til undervarme av 11'er banen og oppvarming av hallen for innendørs bane.
4. Et innendørsanlegg for trening om vinteren for de minste på ca. samme størrelse som dagens Extrahall.
5. Felles fasiliteter som klubbhus, kiosk, lager og garderober løses i en felles løsning i forbindelse med flerbrukshallen som omtales under anlegg for innendørs idretter som håndball.

Innendørs idretter som håndball:

Dagens anlegg.

Vi har i dag 2 flater på Nordby som tilfredsstiller krav som fleridrettshall. Det er Nordbyhallen og Solberghallen. Nordby II disponerer (Det er etter søknad til hallutvalget hvert år og kan variere noe fra år til år.) ca 90% av Nordbyhallen og noe mindre i Solberghallen (ca. 60%).

Begge hallene er fullt belagt man- torsdag (Noe mindre fredager og lørdager – ca. 60%) og Nordbyhallen også søndager til kamper på dagtid og trening på kveldene. (Det er Drilltroppen som disponerer Solberghallen på søndager).

Fremtidige behov.

Både for å kunne ta opp andre grener som basketball, Volleyball, Futsal, turn etc. og for å kunne møte veksten i håndball så er behovet:

I tillegg til dagens haller, en stor hall med 3 spilleflater håndball. Hvis anlegget ligger tett opptil f.eks. Nordbyhallen kan håndballens behov reduseres til 2 spilleflater og den 3. benyttes primært til andre idretter. Med 3 spilleflater på samme sted og evt. Solberghallen i tillegg vil man også kunne arrangere cuper etc. for å skape inntekter.

Et utendørs Beachhåndball anlegg med 2 baner. Her vil vi også se på muligheten til at en av disse eller begge kan gjøres tilgjengelig for allmenheten som en sandvolleyball bane når det ikke er trening eller kamper på banene.

Vannpolo og svømmetrening.

Dagens anlegg.

Vi benytter i dag svømmehallen på Nordbytun skole, men har kun fått tildelt mandager og tirsdager fra 20.00, torsdager 17.00 – 19.00 og søndager fra 16.00. Det betyr i praksis at svømmeopplæring og trening for minipolo for de minste kun kan gjennomføres på torsdager. De andre tidene er ugunstig for de yngste. Det begrenser tilbudet til svømmeopplæring på Nordby til 10-15 stk. pr. år.

Fremtidige behov.

Det er et stort behov for et nytt svømmeanlegg i Ås kommune og etter hva vi vet så er det planer for dette i Ås sentrum. Hvis det blir en realitet så antar vi at Nordby IL Vannpolo vil få tilgang til dagens svømmehall i større grad og at det vil bidra til at vi dekker inn fremtidens behov.

Droneracing

Dagens anlegg.

Trener i dag på sommerstid på Breivoll og vinterstid inne i Extrahallen fredag og lørdag kveld.

Fremtidige behov.

Trenger et uteområde tilsvarende det på Breivoll og muligheten til å benytte innendørs fotball hall på vinteren.

Det løses i den nye idrettsparken ved de felles friområdene rundt parken og i forbindelse med en av hallene for vintertrening.

Idrettslaget

Dagens anlegg.

Har i dag Klubbhuset som er omtalt under fotball og kantinen i Nordbyhallen på kveldstid.

Klubbhusets beskaftenhet og kantinas beliggenhet/tilgjengelighet legger på mange måter store begrensninger for å se på nye idretter og sporter. Det være seg E-sport, turngruppe som er etterspurt i nærmiljøet og mye annet.

Fremtidige behov.

Idrettslaget trenger et felles hus som både kan huse nye idretter som E-sport , men først og fremst være et samlingssted for våre medlemmer. Det må inneholde møte rom, kafeteria og tilrettelagte rom for taktikk møter, E-sport osv.

Videre har idrettslaget behov for å kunne ha inntekter på anlegget for å dekke driften. Derfor vil vi inkludere lokale for treningssenter, klatrevegg, evt. padel baner osv. i den store hallen. Området nord for Nordbyhallen er kupert med fall ned mot Togrenda. Vi ser for oss å utnytte dette og delvis ha en underetasje på hallen som kan være lokaler tilrettelagt for andre lag og foreninger i Ås kommune som trenger anlegg. Vi tenker da først og fremst på Ås bueskytterklubb, kulturskolen og Ås delta. Dette vil være i tillegg til treningssenter og klatrevegg.

Uteområdet.

Her vil vi legge til rette for alle innbyggere på Nordby og i tillegg til Tuftepark ønsker vi å inkludere Vinterbro Rulle og skate klubb slik at de kan få et anlegg på området. Terrengløype rundt området sammen med en diskgolfbane, utendørs sittegrupper slik at familier kan tilbringe både trening og turområdet sammen. Og vi ønsker å legge til rette for også den eldre garde i bygda med kanskje en bocciabane utendørs og aktiviteter i kafeteriaen på dagtid som kan være sjakk klubb, kort spilleklubb eller annet. Her må vi ta en runde med brukerne å høre hva de ønsker.

For å finansiere driften har vi også planer/ønsker om å få på plass noen overnattingsmuligheter på stedet. Det for at vi kan leie ut anlegget til andre klubber for treningsleirer osv. Dette kan være i tilknytning til hallene eller frittstående som mindre hytter. Vi må ha kjøkken og mulighet for matservering i denne forbindelse. Vi ser for oss at vi kan arrangere noen treningsleirer på vinterstid og at vi kan benytte det til utleie på sommertid for familier som skal på Tusenfryd.

Hvorfor flytte anlegget?

Dagens anlegg på Nordby er nedslitt, og vi ser at det kun er kunstgressbanen og kiosken som også vil kunne dekke et fremtidig behov. Nytt klubbhus med nye garderober, ny idrettshall (da med 3 spilleflater for håndball/innendørs idretter og ikke 2 spilleflater som ved en nærhet til Nordbyhallen) og ny fotballhall og utendørsanlegg må uansett bygges. Vi ser ikke flere alternative løsninger.

Den største utfordringen med dagens anlegg er adkomsten. Vi får stadig reaksjoner fra naboer på trafikken inn Sportsveien eller via barnehagen. Det å få utbedret (økt kapasiteten) på Sportsveien er neppe realistisk da flere av de nye husene ligger tett opptil veien. Noen av de har små gårdsplasser som ender opp i veien osv. Det er mange barn som benytter veien til fots og derfor bør ikke veien belastes med biltrafikk, annet enn for de som bor der.

Det å få økt kapasiteten på innkjøringen via barnehagen ser også ut til å være vanskelig og i tillegg er en innkjøring tett på en barnehage lite hensiktsmessig.

Vi bruker i dag mye tid på naboklager og det er lite hyggelig å ikke føle seg velkommen på eget anlegg. Det sliter på motivasjonen til alle våre frivillige og det er ikke bra.

Vi har også sett på andre muligheter for å lage en ny vei inn til anlegget, men det vil kun være mulig ved regulering over eksisterende jorder.

Hvis området hadde vært regulert til bolig så ville trafikk belastningen være mindre enn ved et idrettsanlegg og man kan også åpne for innkjøring både via Siriusveien og/eller Orionveien over gressbanen.

Dette er hovedgrunnen til at vi har vurdert alternativ plassering av anlegget. Vi har vurdert Breivoll i tillegg til det foreslåtte området, men ser at de trafikale problemene er like store der, samtidig som kollektiv tilbudet er mye dårligere.

Kostnadsoverslag for nytt anlegg.

Foreløpige kostnadskalkyler er basert på innhentet informasjon fra andre idrettslag som har gjort deler av et tilsvarende anlegg. Det er kun foreløpig og ikke å betrakte som et ferdig utarbeidet kostnadsoverslag.

Ny stor hall med fasiliteter som treningssenter, klatrevegg, klubbhus og garderober 70 -90 millioner.

En egen hall for vintertrening fotball 15 – 25 millioner.

Opparbeiding av utendørs baneanlegg som fotball baner, beach baner. 25 – 30 millioner.

Hytte/overnattings fasiliteter, tufte park, Diskgolf bane osv. 5 – 10 millioner.

Total investering ligger mellom 115 og 155 millioner.

Alle summene er inkl. mva.

Vi har tatt utgangspunkt i 150 millioner i finansieringsplanen.

Finansieringsplan.

Hallen, fotball banene, skøytebane osv. vil bygges slik at vi kan søke om tippemidler til dette. Vi vil også tilstrebe å få noe av anlegget som et interkommunalt anlegg slik at det kan utløse en større tippemiddelpakke enn bare et kommunalt anlegg. Det kan være en Futsal kamparena, skøytebanen eller lokaler for bueskyting som det ikke finnes i nabokommune.

Andre deler av anlegget vil vi søke om næranlegg midler til, da disse vil være tilgjengelig for alle. Det vil være Tuftepark, Diskgolfbane, terreng løpebane osv.

Kostander inkl. mva	150 millioner.
Tippemidler 1/3	- 50 millioner.
Nærmiddelanlegg	- 4 millioner.
Interkommunalt anlegg	- 15 millioner.
Mva refusjon	- 37,5 millioner (Egne regler for idrettslag og idrettsanlegg)
Sponsor midler til anlegget	- 15 millioner
Egenkapital og lån	-10 millioner
Det er til sammen	131,5 millioner.

Det gjenstår da en finansiering på 18,5 millioner. Det er her vi håper at evt. salg av nåværende området kan være med å dekke dette.

Alternativt kan de dekkes ved lån med kommunal garanti, men det vil belaste driftskostnadene til idrettslaget. Det kan være andre finansierings muligheter som vi må vurdere og se på underveis i prosjektet. Her vil vi gå i dialog med kommunen og andre som har realisert tilsvarende prosjekter for å se på alternative løsninger.

Driftskostnader for anlegget.

Vi antar at driftskostnadene for anlegget vil ligge på 2 – 3 millioner i året inkl. ansatte.

Dette vil finansieres med utleie og endrede medlemskontingenter hvor vi innfører et supermedlemskap som gir medlemmene også tilgang til treningssenter, klatrevegg osv. Dette medlemskapet vil være personlig for denne tilgangen og vi forventer å få 800 supermedlemmer. Ekstra kostnaden for supermedlemmer pr. år vil være på 1.000,-, noe som gir en årlig inntekt på 800.000,-. Videre forventer vi en økning i medlemsmassen som også vil generere mer inntekter.

Utleie av klatrevegg evt. at vi oppretter en egen klatregruppe vil gi inntekter på ca. 800.000,-

Utleie til treningsleirer, overnatting ved besøk på Tusenfryd osv. er estimert til 700.000,- pr. år.

Litt kommunal støtte tilsvarende det kommunen bruker på klubbhuset og banen i dag har vi anslått til 700.000,-. Vi har da driftsinntekter på 3 millioner.

Nil20082021

Kommunedelplan for nærmiljø- og Idrettsanlegg, friluftsområder og ferdselsårer.

Besvarelse fra Nordby Idrettslag v/Thor Ringstad daglig leder.

Vi legger ved innspill som tidligere er oversendt kommunen ang. behov for idrettsanlegg nord i kommunen.

Vil bare understreket at det vedlagt dokumentet som omfatter nye arealer til idrettsanlegg like ved Nordbytun ungdomsskole er et alternativ og ikke nødvendigvis det foretrukne alternativet for oss.

Det beste alternativet hadde vært å løse de trafikale problemene rundt dagen anlegg og se på muligheten til å utvide området rundt Nordby stadion.

Den største utfordringen her er mangel på en tilfredsstillende løsning rundt trafikk og parkering.

Det er i dag 2 adkomstveier inn til anlegget, via Nordby Barnehage eller via klubbhuset.

Sportsveien inn forbi klubbhuset er smal og trang og lite egnet for både biltrafikk og gående barn og voksne. Veien via barnehagene er en gangvei med bom, hvor det kun tillates innkjøring i forbindelse med arrangementer.

Det er også for få parkeringsplasser både ved klubbhuset og barnehagen i forhold til behovet.

Løsningen på dette kan være en ny innkjøringsvei vest for barnehagen og inn på grusbanen. Får man en god adkomst så kan dagens anlegge moderniseres og utbygges med både hall og en ny kunstgressbane (Eller flere mindre baner).

Det er også behov for et nytt klubbhus og finansieringen av det er en utfordring for kommunen, det er vi klar over. Plasseringen av klubbhuset er heller ikke ideell i forhold bruken av anlegget i dag. En løsning her kunne være å selge dagen klubbhus til en utbygger som kunne utvikle tomten rundt klubbhuset og kanskje sette opp 2 boliger. De innkomne midlene kun da lagt på vei finansiere et nytt klubbhus i tilknytning til området rundt dagens kiosk.

Hvis de trafikale problemene ikke lar seg løse så er en flytting av anlegget den eneste veien å gå. Dagens løsning med misfornøyde naboer langs begge innkjøringene er ikke noe vi kan leve med. Vi mister frivillige for de opplever det som demotiverende å føle at de stadig er i konflikt med andre innbyggere i den lille bygda vår.

Konklusjonen er:

1. Løser vi de trafikale problemene, så ønsker vi å utvikle dagens anlegg/område videre. Helst med noe utvidet areal.
2. Uten løsning på de trafikale problemene så må det etableres et nytt anleggsområde iht. vedlagt dokument.

Nil 19062023

Høringsuttalelse (KF-239)

Referansenummer: S4UIYD

Registrert dato: 19.06.2023 21:28:27

Antall vedlegg: 1

Innledning

Uttalelsen gis

☒ På vegne av foretak/lag/forening

Opplysninger om foretak/lag/forening

Organisasjonsnummer

929355355

Foretak/lag/forening

Vinterbro Syd Vel

Adresse

Vinterbro Terrasse 8

Postnummer

1407

Poststed

VINTERBROVinterbro

Telefon

91000888

E-post kontakt

Uttalelse

Har du/dere fått tilsendt høringssaken i adressert sending fra kommunen

☒ Ja

Navn på høringssaken

☒ Sak 23/08994 Høring og ettersyn - Planprogram for kommunedelplan for nærmiljø- og idrettsanlegg og friluftsområder

Dato på kommunens høringsbrev

Uttalelse

☒ Jeg ønsker å helt eller delvis uttale meg i tekstfelt under

☐ Jeg har min fulle uttalelse i egne dokumenter som jeg ønsker å laste opp som vedlegg

Uttalelse til saken

1. Vi ønsker støtte til lekeplass/aktivitetsplass her i området da det er langt til Sjøskogen og enda lengre til Togrenda. Det er lite her for yngre barn. Dette er etnyetablert område som trenger noe mer enn slik det er nå.

2. Vi ønsker bedre sti mellom området her og Nordby skole. Grunneier er ikke så innstilt på å hjelpe oss der og det er problematisk selv om stien er tegnet opp som fremtidig gang og sykkelvei i planene.

3. Vi ønsker kommunal vei mellom Vinterbro Terrasse og ned til bussen, dvs. Vinterbrobakken. Dennemå brøytes og strøs og feies. Alle bruker den!

Vedlagt dokumentliste

IMG_4182.png

Vinterbro terrasse

SE EIENDOMSINFORMASJON

VINTERBRO TERRASSE 8
1407 VINTERBRO

Kommunenr.	3021
Kommune	ÅS
Gårdsnr.	114
Bruksnr.	85
Festenr.	0
Seksjonsnr.	0
Type	Grunneiendom

☒ MARKER EIENDOM

LUKK

VIS MER INFORMASJON

50 m

AA

norgeskart.no

From: "Ås Idrettsråd" <styret@aasidrettsraad.no>
Sent: Mon, 19 Jun 2023 21:03:16 +0200
To: "Ås kommune" <Post@as.kommune.no>
Subject: Høringsuttalelse kommunedelplan - saksnummer 23/08994
Attachments: innspill til kommunedelplanen.docx

Hei,

vedlagt følger høringsuttalelse fra Ås Idrettsråd.

Mvh
Jo Aalerud

Ås Idrettsråd

Merknader til planprogram og arealinns spill kommunedelplan (23/08994)

Ås Idrettsråd viser til høring av planprogram og invitasjon til arealinns spill.

Ås Idrettsråd er glade for at det skal utarbeides en egen kommunedelplan som omfatter ulike typer idrettsanlegg. Vi mener at idrettsanlegg er en del av den grunnleggende infrastrukturen som må være på plass i alle lokalsamfunn, i likhet med vei, vann, strøm, kloakk og skoler. Idrett er en viktig del av mange menneskers liv: Det representerer kultur, fysisk aktivitet, sosialt fellesskap, inkludering, engasjement, frivillig innsats og underholdning for å nevne noe. I Ås er idretten nesten i sin helhet basert på frivillighet, og idrettsanleggene er stort sett dimensjonert for lokale konkurranser eller idretter som i begrenset grad krever store tribuneanlegg. Dette betyr at idretten i Ås i liten grad kan ha større inntektsbringende arrangementer, som demper muligheten for mer aktivitet og mer tilbud for de som i utgangspunktet ikke er en del av den organiserte idretten. Det gir dermed ikke store ringvirkninger for handel, servering, overnatting og annet kulturliv, slik vi ser i kommuner med store idrettsanlegg.

Idrett kan utøves av alle, og veldig mange har en eller annen gang vært med i en eller flere idretter. Dette er mulig fordi idrett, i motsetning til mange andre fritidsaktiviteter, kan utøves av alle uavhengig av sosioøkonomisk status. Det gir store samfunnsgevinster tilbake til samfunnet, og gevinsten øker når flere holder på idrett lenge. Ungdata-undersøkelsen dokumenterer at ungdom som driver med idrett, fortsetter å være fysisk aktive etter at de har sluttet med idrett, og effekten er større desto lengre de holder på med organisert idrett.

Ås Idrettsråd består av de 18 idrettslag i Ås som formelt er tilknyttet Norges Idrettsforbund. De omfatter mer enn 40 ulike idrettsgrener og har totalt 4.455 medlemmer. Idretten er svært mangfoldig, og det er behov for mange slags arenaer: noen krever mye areal og andre lite. Noen utøves i vann, andre på land og noen i lufta. Noen krever lite tilrettelegging og kanskje også på arealer som ellers brukes til skole, som friluftsområde eller som parkeringsplass og andre krever spesialanlegg. Det betyr at man ikke bare må tenke på areal avsatt til idrett etter arealformål, men på alt areal som faktisk benyttes til idrett. Ås Idrettsråd representerer et stort mangfold av ulike idretter med ulike behov, og våre innspill er derfor på et overordnet nivå. Våre innspill skal i tillegg ivareta de idrettene som ennå ikke har etablert seg i Ås (eller i Norge) og aktiviteter som ennå ikke regnes som idrett.

Vi vil peke på det økende behovet for areal til idrettsformål i kommunen. I løpet av de siste 50 årene er areal avsatt til idrett omtrent uendret, mens befolkningen i kommunen er omtrent fordoblet. Fra idrettsrådets side merker vi at manglende anlegg slår ut i mindre aktivitet enn ønsket fordi:

- 1) Mange unge utøvere slutter tidligere enn nødvendig. Mangel på treningstid fører til at de mest ivrige går over til andre klubber utenfor kommunen og at resten av miljøet kollapser når støtteapparatet også forsvinner.
- 2) Det er ikke ledig areal til å etablere nye idretter. Mangfold i idrettstilbudet er viktig for å få flest mulig til å være aktive i idrett.

Ås Idrettsråd registrerer at våre nabokommuner har mange store idretter som vi ikke har i Ås, og vi er godt kjent med at mange unge reiser dit for å drive med idrettsgrener som ikke tilbys i vår kommune. Noen av dem presterer også på høyt nasjonalt, og i noen tilfeller også på internasjonalt nivå. Det finnes en barriere for å reise til andre kommuner for å drive sin idrett, i form av økt kostnads- og tidsbruk, manglende nettverk og kunnskap om tilbudet. Manglende anlegg rammer først og fremst de med lave sosioøkonomiske ressurser.

Vi vil minne om at hver krone investert i idrettsanlegg gir tre kroner tilbake i form av økt arbeidsdeltakelse og reduserte helseutgifter¹. Alle andre positive virkninger i form av samhold, inkludering og idrettsglede er ikke en del av regnestykket. Gevinsten for samfunnet blir størst når man både investerer i volumanlegg for de store idrettene og i nisjeanlegg for at flest mulig skal være med.

Planprogrammet

For et best mulig vurderingsgrunnlag ber vi om at man i planprogrammet i større grad kartlegger hva slags idrettsaktiviteter som barn og unge holder på med og hvor de bedriver disse idrettene (utenfor eller innenfor kommunen). Dette vil være en viktig kartlegging for å vurdere i hvilken grad vi dekker behovet for de kortreiset idretter, altså idretter der man kan gå eller sykle mellom bosted og idrettsanlegg. En viktig del av dette arbeidet vil være å hente inn sammenligningstall med andre kommuner. Viken Idrettskrets sitter allerede på en god del sammenligningsdata som kan brukes til dette formålet, blant annet på dekningstall kunstgressbaner, flerbrukshaller og svømmehaller. I tillegg har de utviklet en egen Idrettsindeks.

Vi ber også om at kommunen kartlegger i hvilken grad befolkningen har kort vei til aktivitetsanlegg med et bredt spekter av fysiske aktiviteter. Vi registrerer at andre kommuner har gjort slike kartlegginger, der man anbefaler at alle boligområder skal ha et slikt aktivitetsanlegg innen 500 meter. Vi ser at Ås kommune har laget en "Veileder for utforming av områdelekeplasser i Ås sentralområde», men aktivitetsanleggene må inkludere aktiviteter som man kan utøve både alene og sammen med andre, med og uten ball og for et bredere aldersspekter enn det eksempelvis "områdelekeplasser" (som i Ås prioriterer barn under 7 år) legger opp til.

Av konkrete arealinnspill ber vi om at det vurderes følgende:

Idrettsparkene

Det er flere gode grunner til å legge anlegg for flere idretter sammen. For idretten selv gir det et større sosialt og idrettsfaglig miljø, der man kan lære på tvers av alder og idrett og barn/unge kan bli eksponert for flere idretter, som er viktig for at flest mulig skal finne «sin»

¹ [Nytten av idrettsanlegg og betydning for fysisk aktivitet \(vista-analyse.no\)](https://vista-analyse.no)

idrett. Samling av anlegg har også andre åpenbare fordeler, som bedre logistikk for både barn og foreldre og at man kan utnytte fellesanlegg som eksempelvis garderober, WC, kiosk, møterom og parkeringsareal.

I Ås sentralområde er Åshallen og Ås stadion slike anlegg. Vi ber om at Ås kommune vurdere om det er tilstøtende areal rundt Ås stadion som kan omreguleres og utvikles til idrett. Vi viser også til innspill fra Ås IL.

I Nordby er Nordbyhallen og Nordby stadion slike anlegg. Vi ber om at Ås kommune vurderer utvidelse av Nordby stadion og Nordbyhallen som to alternative arealinnspill, der Nordbyhallalternativet også skal inkludere flytting av anleggene fra Nordby stadion. Vi viser også til innspill fra Nordby IL.

Skoleanleggene

Sambruk av skoleanleggene er en viktig rammebetingelse for mange av våre idretter, og vi ønsker å utvikle dette videre. Bygging av flerbrukshallene ved flere av skolene i kommunene har bedret treningskapasiteten for innendørsidrettene betydelig de siste årene. Samtidig har man ikke klart å utvikle og utvide svømmehallene og uteområdene i tråd med befolkningsutviklingen de siste 50 årene. Ås Idrettsråd mener man bør utvide arealene rundt skolene, slik at man i større grad kan ha aktivitetsanlegg som skolene kan bruke til kroppsøving og utelek på dagtid og til organisert og uorganisert aktiviteter og lek utenom skoletid. Vi ber om at Ås kommune vurderer arealer til slike aktivitetsanlegg innenfor 200-300 meters avstand fra barne- og ungdomsskolene og at det er avsatt tilstrekkelig areal til å utvikle og utvide svømmehallkapasiteten ved ungdomsskolene.

Reserveareal til idrett

Det er en utfordring at det ikke finnes arealer avsatt til idrett når nye idretter ønsker å etablere seg, eller når eksisterende idretter trenger å utvide. Det gjelder spesielt for idretter som er arealkrevende, som er støyende eller som tar stor plass (også i høyden). Samtidig ønsker vi samlokalisering med andre idretter. Vi ber om at Ås kommune mer enn fordobler avsatt areal til idrett ved Bjørnebekk og at utvidelse av anlegg ved Nordbyhallen/Nordby stadion tar høyde for dette.

Andre aktivitetsanlegg

Alle bør ha et aktivitetsanlegg i sitt nabolag, der barn og unge kan drive uorganisert idrett, både med og uten ball. Alle skoler bør ha slike anlegg. Vi viser til ønsket kartlegging av aktivitetsanlegg for å vurdere hvor slike anlegg kan plasseres.

Vi minner også om Årungen Rostadion, med tilhørende Årungen ro- og padlesenter, bør ivaretas spesielt som nasjonalt anlegg.

Mvh

Jo Egil Aalerud
Leder av Ås Idrettsråd

ÅS TENNISKLUBB

ÅS TENNISKLUBB

- Ca. 300 medlemmer i 2022. (267 medlemmer i 2021)
- Mosjonsklubb med kun utearealer (halvårsklubb)
- Kurs og konkurranser for barn og voksne
- Investering i anlegg Ås tennisklubb 2017-2021= **kr 1,6 mill.**
- Kostnad for Ås kommune: **kr 0,-**
- Klubben driftes på 100% dugnad uten bidrag fra Ås kommune

Tusen takk for flott tomt og bidrag fra Grethe Johnsen i Ås kommune med spillemidler!

ÅS TENNISKLUBB

Padeltennis er verdens mest voksende idrett i form av spilleflater og utøvere.

Ønsket
lokalisering
av padelbane

ÅS TENNISKLUBB

Padelbane= 10x20 meter

Arealkrav:

1 bane= 231 m² (11x21meter)

Kostnad ca. kr 500 000,-

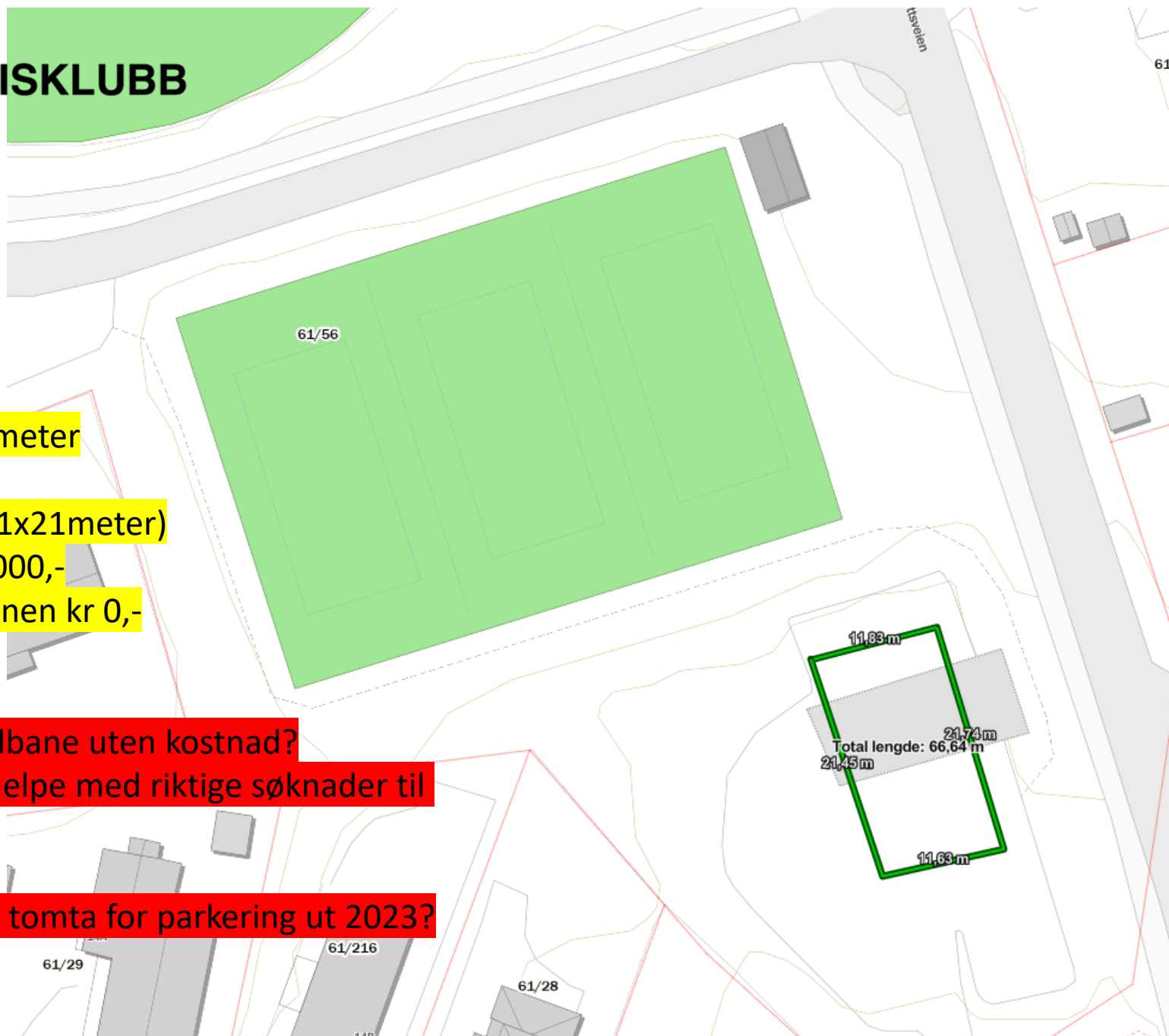
Kostnad for kommunen kr 0,-

Til Ås kommune:

Vil dere ha en padelbane uten kostnad?

Kan Ås kommune hjelpe med riktige søknader til
Ås kommune?

Trenger kommunen tomte for parkering ut 2023?

Tre padelbaner etablert 2021 Sørhellinga 3, Vestby

Ås kommune
Pb 195
1431 Ås

19.06.2023

Planprogram for kommunedel for nærmiljø- og idrettsanlegg, friluftsområder og ferdsselsårer. Kommentarer

Det vises til utkast til planprogram for kommunedel for nærmiljø- og idrettsanlegg, friluftsområder og ferdsselsårer som er lagt ut til høring.

Oslofjordens Friluftsråd (OF) har gått gjennom høringsforslaget og har følgende kommentarer:

Ås kommune har en god og vel tilrettelagt 5 km lang kyststi som dekker kommunens kystsoner.

Ut ifra tilbakemeldinger fra publikum og turgåere så nevner vi at flere savner parkeringsplasser nærmere kyststien – f.eks ved sherpatrappen. Dagens parkeringsareal ved Kjernes brygge er svært begrenset.

Vedr. dagens kyststi så anser vi det som viktig at å få merket kyststien mot Frogn kommunegrense. Vi er kjent med at DNTs lokallag er i gang med dette.

Vi ønsker ellers å skryte av god tilrettelegging ved friområdene ved Breivoll. Her er det god og viktig fokus på universell utforming (UU) med tilrettelagt badeplass og turvei samt parkering. Arealer rundt DNTs virksomhet/bygninger er også godt tilrettelagt for UU.

Det er ellers viktig å sikre trygg ferdsel på kyststien mellom Ås og Frogn. Da nevner vi spesielt behov for en trygg overgang fra sykkel- og gangvei på Bekkevoll og over brua inn Nesoddeveien. Det er her viktig at Ås og Frogn kommuner samarbeider for å få dette til.

Kjetil Johannessen
avdelingsleder plan og friområde

Med hilsen
Oslofjordens Friluftsråd

Inger-Marie Juel Gulliksen
seniorrådgiver, plan og friområder

Kopi til OFs rådsmedlemmer i Ås kommune

Adresse:
Vaterlandsveien 23
3470 Slommestad

Telefon:
67 55 49 90
Nettside:
oslofjorden.org

E-post:
post@oslofj.no
Org.nummer:
971 454 415

Bankkonto:
8450 13 65512

Høringsuttalelse (KF-239)

Referansenummer: VT2GQU

Registrert dato: 15.05.2023 12:22:52

Innledning

Uttalelsen gis

☒ På vegne av foretak/lag/forening

Opplysninger om foretak/lag/forening

Organisasjonsnummer

996276120

Foretak/lag/forening

Ås fysioterapi og treningssenter

Adresse

Myrveien 10

Postnummer

1434

Poststed

Ås

Telefon

99407754

E-post kontakt

Roddymcleod@gmail.com

Uttalelse

Har du/dere fått tilsendt høringssaken i adressert sending fra kommunen

☒ Nei

Navn på høringssaken

☐ Sak 23/09070 Høring av vei- og gatenormal for Ås kommune

☒ Sak 23/08994 Høring og ettersyn - Planprogram for kommunedelplan for nærmiljø- og idrettsanlegg og friluftsområder

Uttalelse

☒ Jeg ønsker å helt eller delvis uttale meg i tekstfelt under

☐ Jeg har min fulle uttalelse i egne dokumenter som jeg ønsker å laste opp som vedlegg

Uttalelse til saken

Myrvein 10 og 12 er hjemme til to fysioterapi og treningssenter. Vi har flere hundrer pasienter, 1500 medlemmer (mange barn) og tre klubber. Hvordan har kommune tenkt å hindre at tilbud forsvinner fra ås når leiligheter erstatter treningssentre?

From: "Anita Sandberg" <anita.sandberg22@outlook.com>
Sent: Mon, 19 Jun 2023 21:20:55 +0200
To: "Ås kommune" <Post@as.kommune.no>
Cc: "Susan Hansen // WAL" <susan.hansen@wal.no>; "Meldalen, Bente Elisabeth - Optimera AS" <bente.meldalen@optimera.no>
Subject: Innspill - saksnummer 23/08994
Attachments: 19.6._2_Kommunedelplan for nærmiljø- og idrettsanlegg innspill fra Stall H^LLJ Egget.docx, Kart Stall H_Egget og omegn.pdf

Vedlagt høringsuttalelse/utfylt skjema med ett vedlegg.

Hilsen Stall H v/kontaktperson Anita Sandberg, tlf. 90614459

(deltok på møtet i februar der innspill fra innbyggere ble samlet i en «cafe dialog»)

Til Ås kommune

ÅS 19.06.2023

Innspill til kommunedelplan for nærmiljø- og idrettsanlegg, friluftsområder og ferdselsårer fra Stall H, Egget, og i samråd med Follo Hestesportklubb

Navn på tiltaket	Innspill til tiltak for Hest som idrett i Ås kommune
Forslagsstiller - Lag forening - Kontaktperson, navn, tlf, e-post	Stall H – dugnadsstall med 8 hesteeiere og 14 ryttere Anita Sandberg, på vegne av Stall H (+ div. verv i Follo Hestesportklubb; barneidrettsansvarlig, politiattstansvarlig, valgkomite) anita.sandberg22@outlook.com tlf. 90614459 Susan Hansen, kontraktsansvarlig Stall H susan.hansen@wal.no Bente Meldalen - Follo Hestesportklubb styreleder bente.meldalen@gmail.com
Om tiltaket Kort beskrivelse - Formål/hensikt - Lokalisering - Målgruppe - Beskrivelse (skisser/tegninger)	Stall H har mange Follo HSK-medlemmer og tilslutter seg klubbens innspill til kommuneplanen. I tillegg ønsker vi å fremme noen spesifikke egne forslag – som til dels også vil komme flere ryttere til gode i området Egget – Sneis – Nordby – Aschehoug, til sammen over 100 ryttere. Egget, Kongeveien 124 Ryttere og hesteeiere på Stall H er voksne i aldersgruppen 20-70 år. Vi er en del av et stort hest/rytter-miljø i Ås kommune, der det meste av aktiviteten er uorganisert. Innledning <i>Trening i skog og mark er en elementær del av hesteholdet samtidig som det er avgjørende for rytterens og hestens mentale helse og motivasjon. Les her: https://hest.no/article.html?news.nid=19451</i> Lucky7 er basen for Follo Hestesportklubb og dermed flere av Stall H-rytterne. For å hindre mulig (døds)ulykker er det avgjørende viktig å ha sikre rideveier til treningsarenaer.

• Konkrete forslag	https://www.nhest.no/ulykker-med-hest-i-trafikken.6503763-467706.html Vi har dessverre få grunneiere i området som setter pris på ridning - på eller nær - deres mark, og vi trenger derfor hjelp av kommunen for tilrettelegging av ridestier og veier hvor ridende kan bevege seg trygt. Grunneiere i området er generelt negative til alt som har med deres veier/skog å gjøre - selv om det er del av – eller inngang til - utmark. Loven tolkes ulikt av grunneiere og ridende. Ryttere fra Stall H er voksne og innstilt på å inngå og overholde forpliktelser overfor grunneiere slik at bruken av rideveier ikke belaster unødvendig, bl.a. ved å unngå trav/galopp, og raskt fjerne hestemøkk i veibanen. Stall H kan vise til stor dugnadsvilje, kompetanse og innsats gjennom bl.a. etablering av en «naturbane» på 1,3 km i skogsområdet mellom stallen og Bølstad Gjenvinningsstasjon. Naturbanen er en trafikksikker trasè som går langs med veien ned til Bølstad GVS, og er dermed en «første etappe» til flere tur-rideveier i utmark, samt grusveier mellom flere eiendommer. Konkrete forslag til tiltak 1. Konkret og «tilstedeværende» hjelp fra kommunen til å få avtaler med grunneierne. 2. Sikker ridevei til/fra Egget/Nordbyfaret 3. Turveier for ryttere – med utgangspunkt i Egget Stall H sine innspill utdypes i det følgende mer konkret – og med karttegninger og bilder. 1. Konkret og «tilstedeværende» hjelp fra kommunen til å få avtaler med grunneierne. Stall H foreslår at kommunen etablerer en egen tjeneste der representanter for staller kan få hjelp til å få grunneiere med på en dialog om avtale – ihht standardoppsett som mange organisasjoner har utformet sammen: Vår saksbehandler (nihf.no) Vi har flere konkrete erfaringer av negativ karakter. Vi opplever det som naivt å tro at enkeltpersoner kan få til avtaler dersom grunneier er uvillig – uansett om allemannsretten trolig gjelder. Og enda mer krevende er det om deler av en ride trasé trenger en «vennlig» tolkning eller generøs holdning. Dersom en representant fra kommunen kan megle/påvirke ved deltakelse på befaring og i konkrete møter, tror vi at gode dialoger og avtaler som vil fungere, er realistisk å få til. 2. Trafikksikker ridevei til/fra Egget/Nordbyfaret For å binde sammen stallene Lucky 7 og Stall H i sammenheng med trening på anlegg, vil en trafikksikker ridetrasé bidra til at kjøring med hestebil/bil med hestehenger reduseres vesentlig, samt at flere ryttere kan få mulighet til å trene på tilrettelagt arena. Stall H har
--	--

ikke eget ridehus. Ferdsel langs Kongeveien (60 km sone uten veiskulder) fra Egget til veikryss (Kongeveien/Sundbyveien) med sammenhengende gang- og sykkelsti er ikke uten «dødsrisiko». For å lykkes med å etablere – og beholde – en slik trafiksikker trasè - bør dette være en avtale der det er begrenset hvem som kan ri (altså en privat avtale med enkeltpersoner, se punkt 1). Sistnevnte type avtale kommer til anvendelse der allemannsretten ikke gjelder for deler av ridentien, og ryttere kommer tett på grunneiers gårds plass og dyrket mark. Det er behov for å avgi/kjøpe ut ca 100 m² dyrket mark for å realisere tiltaket (lage ridenti fra traktorvei gjennom åker til gårds plass).

Slike avtaler må balansere grunneiers rettigheter, og baseres på faglig, profesjonell påvirkning fra kommunen. Ryttere må være forberedt på å «identifisere» seg når de bruker rideveien – slik at velvilje fra grunneier ikke misbrukes.

Realisering av en slik trafiksikker trasè vil gjelde for 14 ryttere p.t.

Kart med avmerking av mulig ridetrasè – grønn linje:

3. Turveier for ryttere – med utgangspunkt i Egget

Mange års erfaring som hesteeiere og oppstallører ved Stall H kan oppsummeres i disse to prioriterte ønskene om turveier - der kommunen kan bidra med bistand til å påvirke grunneiere til å utvise fleksibilitet der det er påkrevd – samt forholde seg til loven – der det er opplagt.

Ønske 1:

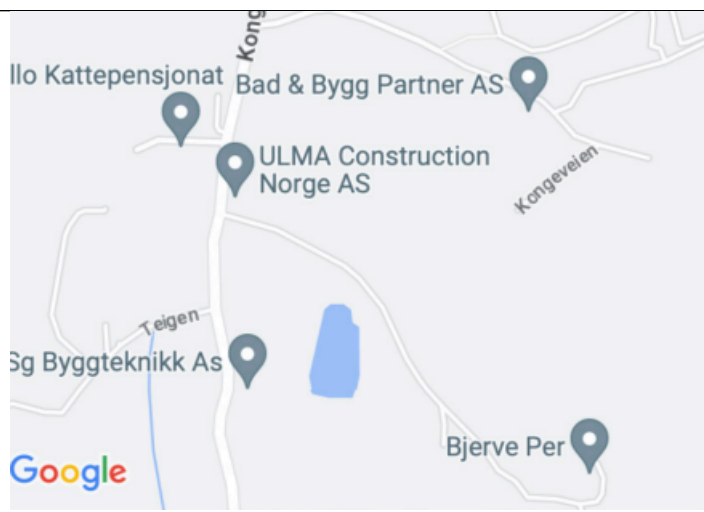
Fra Egget/Stall H mot Teigen, via bom til utmark (Askjumskogen) som fører opp til Sundbyveien. Herfra kan rytterne krysse Sundbyveien, og velge flere grusveier som fører til skog/utmark mot Nordby og Aschehoug – og få mulighet til lange rideturer. Samtidig vil denne ridetrasèen binde sammen stallene i området. Dette bildet viser en ridetrasè (grønn linje) som vil kreve en dialog med

grunneiere for å tilrettelegge for at allemannsretten kan virke i praksis:

Ønske 2:

Fra Egget/Stall H krysses Kongeveien inn på grusvei mot E18/Kjølstadskogen. Denne ridetraseen gir mulighet for turer med stor variasjon i terrenget og lang varighet. Som bildet under viser, er all ferdsel på *grusveier* - der det er biltrafikk/industritransport t/f eiendommene. En del av veien går over grunneieres tomt, men ikke tett på bebyggelse/gårdsplass, og aksept for allemannsrett har vi ikke lyktes med å etablere.

Se vedlegg for oversikt over hele området rundt Stall H.

Stall H har tilsvarende erfaringer som Follo HSK beskriver i sitt innspill:

Generelt om utfordringer knyttet til etablering av ridestier – tekst hentet fra Follo HSK kommuneinnspill:

Ulovlige skilt:

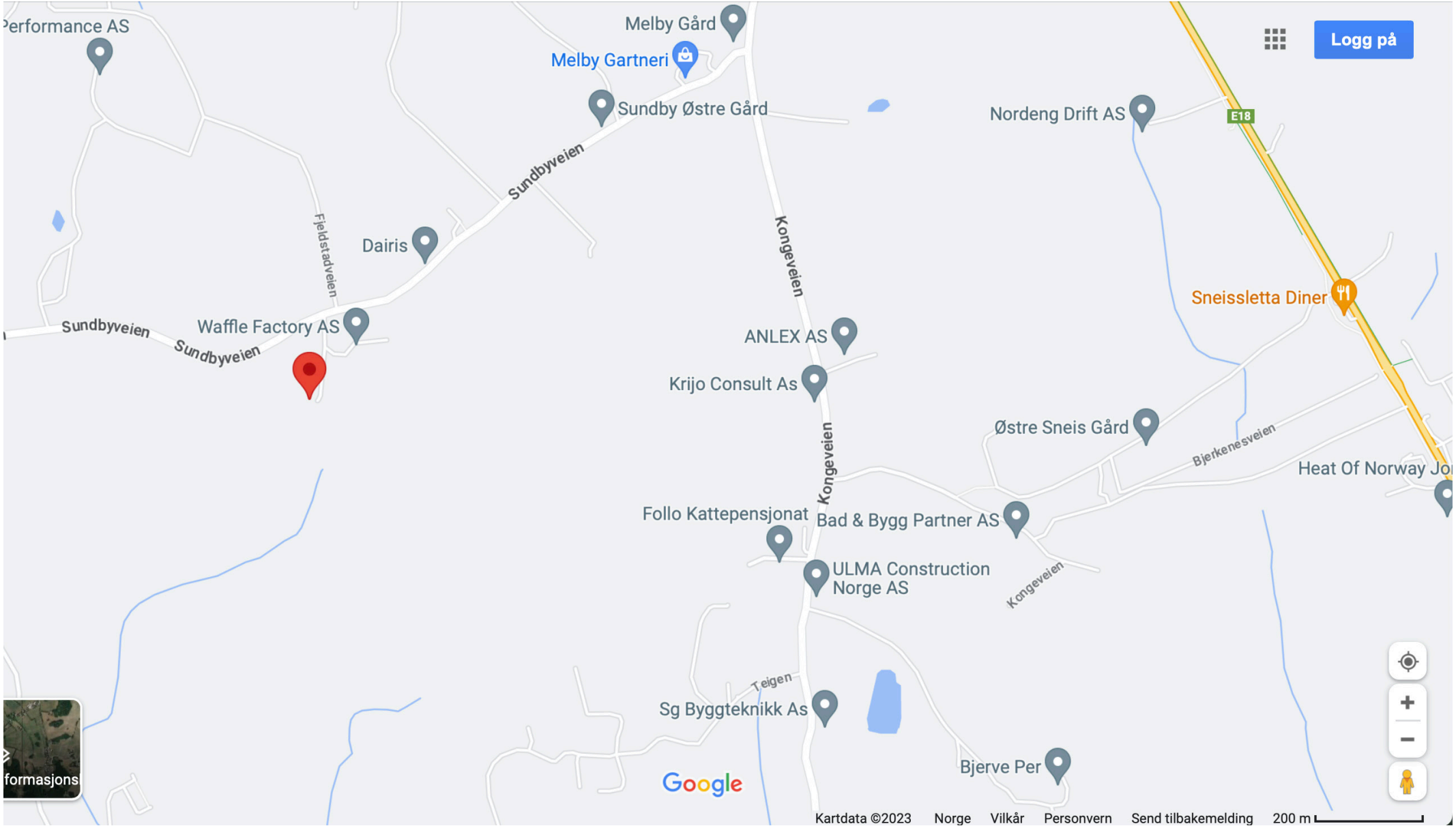
I dag er det dessverre slik at det settes opp ulovlige skilt med “ridning forbudt” på veier og i utmark (definert av høyesterett). Det er da ikke mulig å inngå en avtale med grunneier fordi grunneier mener han har rett til å gjøre dette. Gjennomgående er det bønder som setter opp skilt og nekter ferdsel selv om hester ikke gjør skade og selv om friluftsloven og allemannsretten sier at en kan ri. Når de mener de har rett kommer en dessverre ingen vei uten en konflikt, som ev. må ende i en rettssak. I Ås er det privatpersoner som rir, for her er det ingen rideskoler eller organisert riding på annen måte. Dvs. det er ikke snakk om organisert ferdsel. Når vi likevel nektes adgang til veier og stier i utmark, må hver enkelt ta dette opp med grunneier/bonden, noe som ikke fungerer i praksis. Her ber vi innstendig om hjelp fra kommunen.

Konsekvensen at kommunen ikke tar grep er at disse unge menneskene som rir, blir skjelt ut og løpt etter, kjørt etter med traktor og jaget. Det er ikke en hyggelig opplevelse og mange blir redde og turridding blir lite lystbetont. Vi har også opplevd at en blir kjørt etter med bil samt forfulgt inn på stallen for deretter bli skjelt ut. Det kan da ikke være slik det er tenkt at det skal fungere? Dermed blir rytterne tvunget ut i trafikken på offentlige veier der ikke er forbudt skilt med hest. Det innebærer økt risiko. Og skal en følge loven helt skal egentlig hestene gå i kjørebanelen noe som gjør det hele enda mere risikofylt og det vil være umulig for mange ryttere å gjennomføre tur ridning.

På bakgrunn av dette ønsker vi å få tilrettelagt ferdsel til hest i kommuneplanen og områder hvor hest som idrett er godkjent slik at dette også ivaretas, uten at enkeltpersoner må inngå en avtale med grunneier eller kjøre rettssak for hver vei de rir på.

Legger ved definisjonen om innmark og utmark

	innmark Store norske leksikon / Samfunn / Jus / Formuerett / Fast eiendom Innmark er en vanlig betegnelse på dyrket jord og kulturbeite, inklusive eng og mindre stykker udyrket jord innenfor samme område. Som juridisk begrep inkluderer det også gårdsplass, hustomt og lignende. Innmark ble visstnok opprinnelig brukt om den mark som ligger innenfor gjerdene (heimebøen). Jord utenom innmark blir kalt utmark. I friluftsløven er innmark og utmark definert med henblikk på allmennhetens rettigheter, den såkalte allemannsretten. Høyesterett har gjennom sin domspraksis gitt en nærmere avklaring av innmarksbegrepet i friluftsløven. Innmark i bebygde områder omfatter bare den private sonen rundt bebyggelse, og ikke nødvendigvis hele tomta. I strandsonen langs sjøen er det en strengere innmarksdefinisjon, slik at beboerne der må akseptere å få allmennheten tettere inn på seg. Innspill: Viser til følgende link som et eksempel på hvordan kommunen spiller en viktig rolle i å få etablert rideveier i kommunen. Og hvor det oppfordres til at kommunen tar ansvar. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/hesten-som-resurs---lokal-naringsutvikling2/id2601834/?ch=5
Finansiering	Finansiering av Forslag 1 og 2, dvs. hjelp fra Ås Kommune til å forhandle fram private avtaler der allemannsretten ikke gjelder på deler av en ridetrasé, men trenger velvilje for å gi ryttere tilgang; Arbeidstid og kompetanse fra kommunens ansatte antar vi er en knapp ressurs som må prioriteres. Verdien av gode resultater fra hjelp/megling for å få til avtaler, er svært høy for dem det gjelder – økt trafikksikkerhet og redusert kjøring/miljøhensyn. Prisen for ca 100 m2 dyrket mark antar vi det er eksempler på hvordan kommunen kan kompensere? Finansiering av Forslag 3; Også dette forslaget vil trenge kompetanse og tid fra kommunen for å lage en skriftlig beskrivelse av ridentier/veier som kan brukes av alle ryttere. Der det er mulige gråsoner mht om allemannsretten gjelder, kan kommunen bidra med løsninger/forslag til kompromisser.
Drift og vedlikehold Hvordan ser dere for dere at tiltaket skal driftes og vedlikeholdes	Stallen har 8 hester, 14 faste, voksne ryttere og i tillegg ca 10 familiemedlemmer – som alle trår til med dugnadsarbeid for å vedlikeholde etablerte ridentier. Alle ryttere er innstilt på å identifisere seg overfor grunneiere – slik at kun de som har fått avtale om å bruke ridentien/åpne bommer/ri gjennom gårdsplasser – dokumenterer at de er tilsluttet avtalens forpliktelser. Der det er natursti, så vil vi sette opp dugnader for å vedlikeholde trær og kvister når stien er etablert. Det er en selvfølge at alle ryttere sørger for at hestemøkk fjernes fra alle typer veier der andre enn ridende ferdes.

Logg på

E18

Sneissletta Diner

Heat Of Norway Jo

Østre Sneis Gård

Bad & Bygg Partner AS

ULMA Construction Norge AS

Follo Kattepensjonat

Sg Byggteknikk As

Google

Kartdata ©2023

Norge

Vilkår

Personvern

Send tilbakemelding

200 m

formasjons

Målestokk = 1:9 051

© Norge digitalt

Bakgrunnskart

An aerial photograph showing a dense forest with a small, dark, irregularly shaped body of water (likely a pond or lake) in the upper right quadrant. The forest is predominantly green, with some lighter green areas suggesting different tree species or canopy density. The overall scene is a natural, wooded landscape.

UTM 33

Traktorvei til utmark (videre sti helt til Askehaugveien?)

Traktorvei mellom dyrket mark

Bom ved vei til industrifelt i Sundbyveien 90

Traktorvei langs jorde

Ankomst tun tilhørende Sundbyveien 96

Ca 100 m fra ende på traktor vei (dyrket mark) over til Kongeveien

Utmark

Bom satt opp av eier av sommerhus ("Skaug")

Kongeveien mangler gang- og sykkelsti helt fra krysset Sundbyveien fram til krysset FV 152 i Ås. Stort sett 60 sone (kort stykke med 50 sone forbi Egget).

Fra krysset Kongeveien-Sundbyveien er det gang- og sykkelsti helt fram til Nygaardskrysset.

From: "Petter Tufte" <pettertufte@gmail.com>
Sent: Mon, 19 Jun 2023 21:30:50 +0200
To: "Solveig Viste" <Solveig.Viste@as.kommune.no>
Cc: "Fredrik Holth" <fredrik.holth@nmbu.no>; "Erling Storm" <erling@stormeiendom.no>
Subject: Kommunedelplan - Fysisk aktiv i Ås - Høringssvar Stiftelsen Årungen ro- og padlesenter
Attachments: Kommunedelplan Fysisk aktiv i Ås.pdf

Hei, Solveig.

Se vedlagt høringssvar fra Stiftelsen Årungen ro- og padlesenter.

Vi arbeider med et nytt og oppgradert anlegg på Årungen, og ser frem mot et tett og godt samarbeid med kommunen i lang tid fremover!

Ha en fin kveld videre.

Mvh
Petter Tufte
Tlf: 97754878

Kommunedelplan Fysisk aktiv i Ås: Planprogram

1.gangsbehandling

Sak: 23/08994

Innspill til forslag til planprogram fra Stiftelsen Årungen ro- og padlesenter.

Bakgrunn:

Vi viser til forslag til planprogram for kommunedelplan Fysisk aktivitet i Ås datert 28.03.2023.

Årungen ro- og padlesenter ser med stor interesse og engasjement på kommunens forslag til planprogram, og ikke minst den kommende planprosessen.

Ås kommune er vertskommune for Norges nasjonalanlegg for padling og roing, Årungen rostadion. Anlegget er i dag eid og driftet av Stiftelsen Årungen ro- og padlesenter. Dette er en stiftelse satt sammen av brukerklubber i det lokale ro- og padlemiljøet samt landslagene i roing og padling. Enkelte Oslo-klubber har også Årungen som sitt hovedsted for treninger på sommeren. Stiftelsen leier ut arealene og driften til klubber og landslag for avholdelse av trening og konkurranser, og ellers er området driftet på dugnad og fellesinnsats.

For tiden jobbes det med planer om oppgradering av Årungen som et idrettsanlegg, og det arbeides med å søke om EM i roing i 2027. Stiftelsen og de to særforbundene ønsker å sikre og videreutvikle Årungen som nasjonalanlegg også for fremtiden. Stiftelsen anser det derfor som svært viktig at Ås kommune hensyntar og legger til rette for den aktiviteten som er på Årungen i dag, men ikke minst at kommunen gjennom sine planer gir grunnlag for en videreutvikling av området. Årungen som et lokalt og nasjonalt idrettsanlegg bør hensyntas inn i kommunens behovsvurderinger for idrettsanlegg, men bør også ses i sammenheng med arealvurderingene tilknyttet friluftslivsområdene i kommunen. Arealet rundt Årungen er i dag ikke utnyttet til sitt potensiale. Stiftelsen ønsker et tettere samarbeid med kommunen og planprogrammet fremover for å lage det et bedre og mer komplett friluftsliv- og idrettsområde på ett allerede veletablert utgangspunkt for gode prestasjoner og opplevelser.

Samspill:

SAMSPILL MED ÅS KOMMUNE

Et nytt nasjonalt anlegg på Årungen vil bedre fasilitetene betraktelig på sommeren for alle aktive. Det er et uutnyttet potensiale rundt Årungen som kan tas i bruk i samarbeid med kommunen, lag/organisasjoner og innbyggere.

Dette er et felles løft for å sette Ås og Årungen på kartet med et EM i 2027.

EKSEMPEL PÅ TILTAK SOM KAN ETABLERES SOM ET SAMARBEID MED KOMMUNEN

	Turstier rundt hele vannet trengs vedlikehold og forbedring
	Etablering av adkomst til tursti gjennom bebygd område i nord
	Kinnsåsen – Hytteutleie og ulike aktiviteter. Sterkere kobling mot aktiviteten rundt Årungen
	Opplæring og trening i å ferdes på og rundt vann
	Naturopplevelser med dyreliv i sjø og på land
	Potensiale for rulleskiløype, sykkeltrase, frisbeegolfbane etc. som lett kan etableres rundt vannet
	Samarbeid mellom Stiftelsen og lokale jeger- og fisker miljøer, samt andre idrettsmiljøer i Ås og omegn

s20 – Innhold slide

Stiftelsen ønsker, som en relativt stor grunneier rundt Årungen, å løfte frem områdets mange kvaliteter, herunder bidra til at flere får øynene opp for området. Vi ønsker også å få til et godt samarbeid med andre «brukergrupper», som f.eks. Kinnsåsens venner, om aktiviteter og tilrettelegging av området. Bruk vannet og områdene rundt til idrett, rekreasjon og opplevelser, kan i sum gi et viktig bidrag til en bedret folkehelse. Stiftelsen er videre opptatt av at området planlegges og utvikles til et område som rommer friluftsliv, klubbidrett og toppidrett.

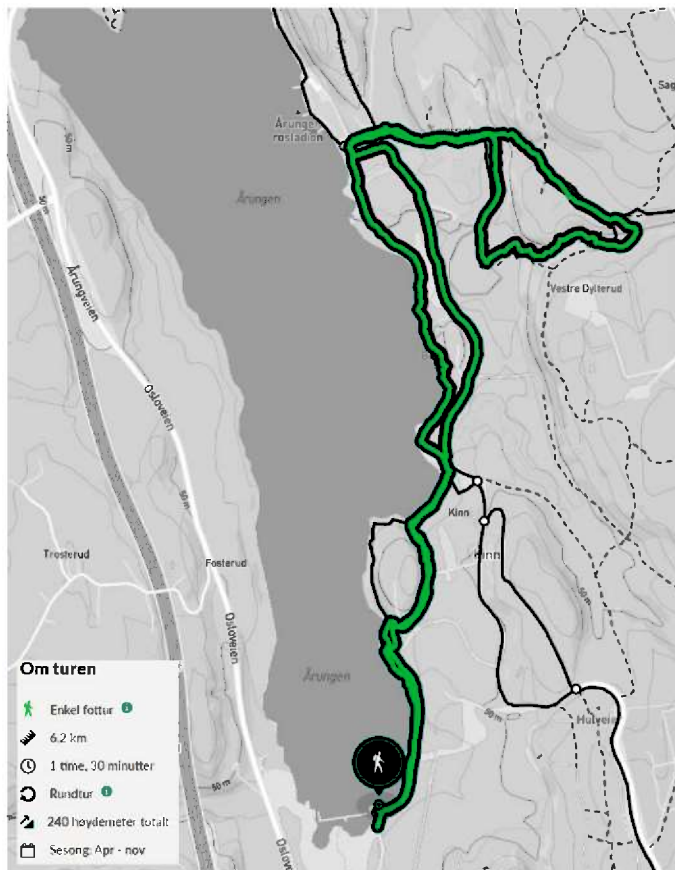
Konkrete hensyn og interesser som må ivaretas i videre planarbeid:

- Årungen som tilrettelagt område for bevegelseshemmede må sikres.
- Hensynet til Årungen som nasjonalanlegg for roing og padling må sikres.
- Hensynet til Årungen, som et av (kanskje det viktigste) friområdet, må sikres.
- Vannkvaliteten må være et sentralt fokus for bruken i og langs Årungen.

Kommunen bør i endelig planprogram løfte frem Årungen betydning lokalt, regionalt og nasjonalt. Herunder bør viktigheten av at planprogrammet brukes aktivt i senere planarbeid løftes frem.

Konkrete innspill til arealbruken rundt Årungen:

- **Stier:** Årungen rostadion ligger i dag omtrent sentrisk plassert langs vannets østlige side. Turstien kommer fra syd og strekker seg gjennom eiendommen G/B: 39/53 og videreføres på den nordlige siden og krysser Syverudvegen.

Vi ser at det fra vannets sydligste punkt og på østlig side frem mot Kinnsåsen er et etablert stinett, men som stedvis har grodd helt igjen og trenger et betraktelig løft. Stiftelsen og brukerklubbene bruker også dette stinettet ifm. konkurranser, og ville sett en betraktelig merverdi i om dette området ble oppgradert. Fra Kinnsåsen og videre til eiendomsgrensen til Stiftelsen så er det et umarkert område som vanskeliggjør en videre ferdsel på stien. Dette bør merkes og synliggjøres tydeligere slik at man kommer inn på stien gjennom eiendommen på rett sted. Gjennom eiendommen går stien på en enkel grusvei langs vannet før den tas igjen på eiendommens nordside. Fra nordsiden og videre opp gjennom G/B: 39/29 er det et betydelig vanskeligere område å ferdes i. Her er det gjengrodd krattskog og dårlig merkede stier i dag. «Veileder Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet»

(Kulturdepartementet, 2014) anbefaler at det registreres aktivitet i både organisert form og egenregi, og at dette loggføres for å lettere vurdere behovene og tiltakene som skal på plass. Den organiserte delen mener vi i Stiftelsen at vi har gode data på og hvor vår tydelige tilbakemelding er at disse tiltakene m.fl. vil være med å løfte den felles bruken av området som idrettsanlegg betraktelig. Den uorganiserte delen besitter ikke Stiftelsen noe datagrunnlag for annet enn besøkende og en generell opplevelse som tomteeier. Vår påstand er like fullt at en etablering av et bedre stinett langs vannet vil bedre bruken av området både sommer og vinter.

- **Vinter:** Vi har sett en stor økning i turgåere, isfiskere og skøytegjengere på vinterstid, og de melder tilbake at det oppleves krevende å reise til og fra Årungen uten kollektivforbindelse. Stinettet og turveiene inn og rundt på området er derfor essensielle for at bruken skal videreføres. Etablerte anlegg er enklere å drifte og

videreføre enn det er å skape nye arenaer for friluft og idrett, og vi mener kommunen gjør rett i å prioritere Årungen som et område med behov for nye og oppgraderte tiltak. Ifm. med bygging av et nytt hovedbygg for roing og padling er Stiftelsen også meget interesserte i å se på et samarbeid med kommunen om drift av kiosk på området. Dette kan løses internt i deler av den eksisterende eller nye bygningsmassen, og som kunne vært driftet i fellesskap eller av kommunen alene. Vi tror dette vil være med å heve bruken av Årungen også på vinterstid, når det ellers er ingen eller få funksjoner knyttet til mat/drikke og sanitær i området.

- **Bading:** Årungen er et vann som de siste tiårene har slitt med dårlig vannkvalitet og var lenge et frarådet sted å bade. Dette er nå opphevet og vannkvaliteten fra Ås kommunens egne målinger fremlagt på deres hjemmesider viser at målingene høsten 2022 var ansett som gode. Likevel mangler det gode forutsetninger for å bruke vannet som badeplass for de besøkende. Kinnsåsen er en topp uten gode forbindelser til vannet, men både rett sør og nord er det potensielt egnede plasser for å etablere enklere badeplasser. Området helt nord og vest for Årungen kan også være egnet om man finner løsninger rundt bilvegen og boligfeltet slik at turstiene knyttes sammen. Årungen ro- og padlesenter er primært drevet av vannsport og vi trenger at vannkvaliteten er trygg nok til å ferdes på/i, og vi ser gode utviklingsmuligheter til å også bedrive triatlon og svømmeaktiviteter i Årungen og på den måten utvide tilbudet betraktelig. Dette er per tid nå ganske vanskelig uten at man må bruke private brygger på vår eiendom som badebrygge. Dette kan skape misforståelser i tidsbruk og planlegging for besøkende dersom de er tenkt med delt bruk, så vi mener disse bør primært være i bruk i organisert idrettsform slik som i dag. Vi ønsker derfor sterkt at det kommer på plass bedre fasiliteter for kommunens øvrige innbyggere og gjester slik at det ikke forringer kvaliteten på organisert idrett, som er nøye beskrevet og regulert i kommunens reguleringsplaner ID: 100 «Reguleringsplan med reguleringsbestemmelser for Årungen Rostadion»
- **Sykkel/løp:** Det går i dag både sykkel og løp kalt «Årungen rundt» på området. Vi ser at disse arrangementene er gjennomført med delvis fungere funksjoner, men som kunne vært utviklet enda bedre. Hadde det gått en tursti rundt hele vannet, eller potensielt også sykkelsti, så ville Årungen som frilufts- og idrettsarena vært meget populær. Distansen, høydeprofilen og plasseringen av Årungen på kartet er ekstremt gunstig for avholdelse av slike arrangementer og vi som representerer både bredde- og toppidrett er meget tydelige på at vi tror en heving av området også vil bedre kommunens arrangementspotensiale, som igjen vil heve innbyggerens aktive liv og det sosioøkonomiske potensiale for nærmiljøet.

Prioritering av Årungen:

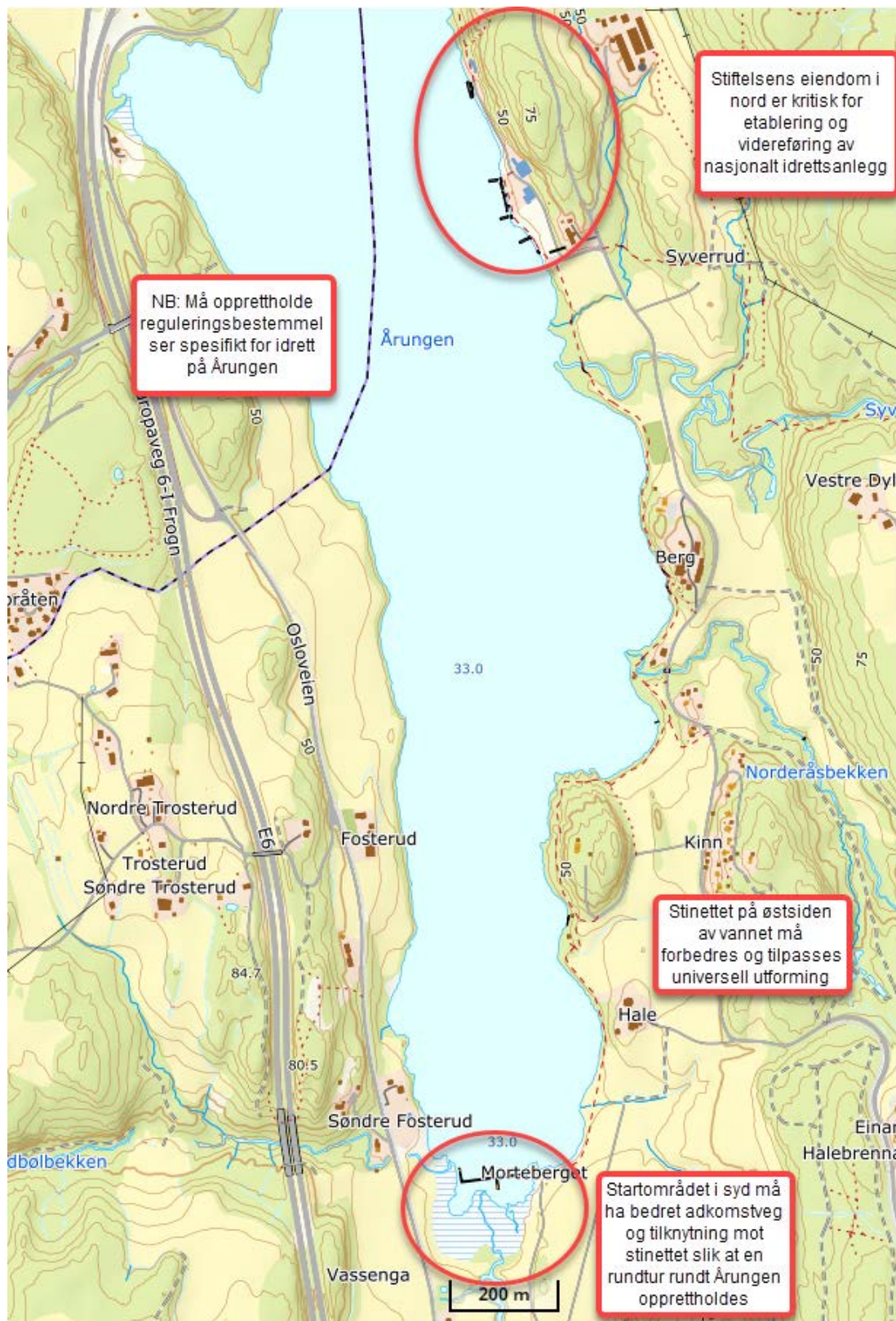
Det er etter Stiftelsens mening flere argumenter som tilsier at Årungen bør være et prioritert område i kommunedelplanen for nærmiljø- og idrettsanlegg, friluftsområder og ferdselsårer. Hensynet bak kommunedelplanen er veldig tydelig i at det skal fremme bruk for mennesker med forskjellige forutsetninger for funksjon, økonomi, alder og rive barrierer mellom sosiale

forskjeller i samfunnet. Stiftelsen opplever i dag at vi besitter et område på Årungen som har stor verdi for et par utvalgte idretter, samt et fåtall besøkende, og vi tror noe av dette skyldes nettopp det overstående hensynet. Området er allerede godt etablert, men må istandsettes og videreutvikles for å la flere slippe til. Dersom det gjøres tiltak på det man har av turstier og områder i dag vil det løfte hele kommunen, og bruken av Årungen vil anerkjennes og vokse. Vi tror at Årungen som et felles knutepunkt langs motorveg, rett på utsiden av Ås sentrum, tett på NMBU og lokale naturfasiliteter vil være et yndet mål for mange av kommunens innbyggere og tilreisende dersom dette prioriteres i kommunens videre arbeid. Dette burde også gjenspeiles ved å være et prioritert nytt stoppested for et bedre kollektivtilbud, spesielt på sommertid, slik at mulighetene finnes for alle, også de uten privat bil.

Endelig planprogram må løfte frem intensjonen om at:

- Ro- og padleaktiviteten på Årungen skal sikres for fremtiden.
- Det skal avsettes nødvendig areal på land, og i vann, som sikrer videreføring av Årungen som nasjonalanlegg for roing og padling. Dette gjelder særlig nødvendige arealer i syd (startområdet på roarenaen) og området rundt målgang.
- Turstier, adkomstveger og opplevelsesattraksjoner rundt Årungen bør oppfriskes og omfanget utvides slik at det er tilpasset universell utforming.

Vi ser for oss at følgende areal bør fokuseres på i ny plan, og at dette er et utgangspunkt for videre dialog mellom Kinnsåsens venner, kommunen og Stiftelsen:

Mvh

Stiftelsen Årungen Ro- og padlesenter